

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
241. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1971. X. 13.,
SZERDA

A szocialista gazdasági integráció útján

Brigádtag —fehér köténnyel

(3. oldal)

Egy óvodai felvételi bizottság tapasztalatai

(4. oldal)

Borítékos sorsjegy

(4. oldal)

Ki akar a Holdra menni?

(5. oldal)

Órjárat az ösztöndíjak körül

(8. oldal)

Megkezdődtek

a szovjet-egyiptomi tárgyalások

Kedden reggel megkezdődtek a moszkvai Kremlben a szovjet-egyiptomi tárgyalások. Szovjet részről a megbeszéléseken *Leonyid Brezsnyev, Alekszej Koszigin és Nyikolaj Podgornij*, egyiptomi részről pedig *Anvar Szadat* vett részt.

Várható, hogy a szovjet-egyiptomi megbeszéléseken résztvevő személyiségek köre azonnal kibővül, mielőtt megérkezik a szovjet fővárosba *Mahmud Riad* egyiptomi külügyminiszter, akit New Yorkból várnak a szovjet fővárosba.

Kairói értesülések szerint valószínű, hogy meghosszabbítják Szadat elnök eredetileg 48 órára tervezett moszkvai látogatását. Az Al Akhbar szerint csütörtökön fejeződnek be a szovjet-egyiptomi tárgyalások.

A kairói lapok vezető helyen számolnak be arról a meleg fogadtatásról, amelyben Szadat elnököt és kíséretét részesítették Moszkvában.

Az Al Gumhuriya kommentárja megállapítja: „E barátság lényege nem abban van, hogy hasznot húzzunk a Szovjetunió által nyújtott támogatásból. E barátság lényege az, hogy közös harcra társultunk a Szovjetunióval a nemzetközi kolonializmussal szemben... Egyazon cél, a szocializmus megvalósítására szövetkeztünk a Szovjetunióval, s ezt a célt nem a Szovjetunió, hanem saját társadalmi körülményeink kényszerítették ránk... Szadat szovjetunióbeli látogatása a győzelem érdekeit szolgálja” — fejeződik be az Al Gumhuriya kommentárja. (MTI)

Tanácskozik az ipari szövetkezetek VI. kongresszusa FEHÉR LAJOS FELSZÓLALÁSA

Az ipari szövetkezetek VI. kongresszusa kedden reggel a beszámoló, a határozati javaslatok és az alapszabály-tervezet feletti vitával folytatta munkáját. A reggeli órákban szólt fel *Fehér Lajos*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese. Előjáróban a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Forradalmi Munkáspárt Kormány nevében köszöntötte a kongresszus résztvevőit, s általuk az ipari szövetkezetek több mint 300 ezer dolgozóját. Az esemény jelentőségét méltatva hangsúlyozta, hogy az 1100 ipari szövetkezet fél évtizedes munkájáról számadó tanácskozás az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése, ezen belül a korszerű szövetkezetpolitikai elvek és gyakorlat kialakulása nyomán bekövetkezett megújulás és fellendülés nagy eredményeit értékelheti az ország közvéleménye előtt.

Fehér Lajos méltatta a szövetkezeteknek a szocialista társadalomban és a népgazdaságban betöltött szerepét, miközben kiemelte, hogy

Losonczi Pál Iránba utazott

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és felesége — *Mohamed Reza Pahlavi* iráni sah meghívására — kedden Iránba utazott. Az Elnöki Tanács elnöke feleségével együtt részt vesz az iráni állam fennállásának 2500. évfordulója alkalmából Perzopoliszban sorra kerülő ünnepségeken.

Bücsúztatásukra a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Kisházi Ödön*, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, *Cseterki Lajos*, az Elnöki Tanács titkára, valamint az Elnöki Tanács és a kormány több tagja.

Ott volt az elutazásnál *Mohammad Hassan Payani*, az Iráni Császárság, és *V. J. Pavlov*, a Szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. (MTI)

Losonczi Pál a repülőtéren búcsúzik Kisházi Ödöntől, az Elnöki Tanács helyettes elnökétől. (Napló-telefotó — KS)

SZIMFEROPOL Losonczi Pál és a kíséretében levő személyiségek — úton Teherán felé, megszakították útjukat a Krim-félszigeten.

A magyar, szovjet és ukrán zászlókkal feldíszített szimferopoli repülőtérre a magas rangú vendégeket Nyikolaj Kiricsenko, az Ukrán Kommunista Párt krími területi bizottságának első titkára és Rapai Gyula moszkvai nagykövet fogadta.

KISZ-küldöttértekezlet a Hajdúsági Iparművekben

Megtartották KISZ-küldöttértekezletüket a Hajdúsági Iparművek fiataljai. Az elmúlt hetekben megválasztott 16 alapszervezet 91 küldött vett részt a küldöttértekezleten.

A küldöttek az írásos beszámoló előző napokban megkapták és így az írásos anyagból sokrétűen tájékozódhattak a KISZ 1969 óta végzett munkájáról. Az írásos anyagot Garai Sándor, a KISZ-bizottság titkára szóban kiegészítette.

A beszámoló első részében foglalkozott a gazdasági feladatokat segítő tevékenységgel, az ifjúsági brigádok munkájával, különös tekintettel a KISZ-kongresszusra való készülődésre. „Jelenleg 14 ifjúsági brigádunk van, 158 fővel — állapította meg a beszámoló —, akik állandóan kezdeményezők, élen járnak a vállalatok teljesítésében. A „kiváló ifjú mérnök, technikus, közigazdász” mozgalomban 1968-ban 50 fő jelentkezett, 17 fő adott be dolgozatot, országos helyezést nem volt, megyei zsűrinél négy I. díj, négy II. díj, három III. díj és egy negyedik díj, kiosztott jutalom 5000 forint.

1970-ben a jobb szervezéssel, előkészítéssel a feladatok célserű meghatározásával negyvenegy fiatal jelentkezett, beadtak 15 dolgozatot, kiváló címet nyert 14, országos helyezést nyert 3 (III. díj). Me-

gyei szinten az eredmény egy II. díj és 4 különdíj. A kiosztott jutalom 14 000 forint. Megállapítható, hogy a dolgozatok nagyban segítettek, illetve segítik jelenleg is a vállalatunk egész gazdasági tevékenységét.

Nemcsak a gazdasági területen, hanem politikai nevelés területén is igen jelentősen fejlődött a vállalatnál a KISZ munkája, a KISZ-tagok befolyása a KISZ-en kívülre.

Az elmúlt két év során 37 főt javasoltunk a KISZ-tagok közül párttagnak. A KISZ-tagok 30 százaléka visel a pártban vagy szakszervezetben funkciót.

Az értekezleten tizenötön szóltak az elhangzottakhoz.

Lévai Imre igazgató megköszönte a vállalat ifjúságának tevékenységét az elmúlt két évben, amely nagyban segítette a vállalat munkáját, majd három KISZ-fiatalnak kiváló dolgozó kitüntetést és több KISZ-tagnak pénzjutalmat adott át.

A küldöttértekezlet megválasztotta a 31 tagú KISZ-bizottságot és a 28 küldöttet a járási KISZ-küldöttértekezletre. A KISZ-bizottság titkárává Garai Sándort választották. A KISZ-bizottság ezután megtartotta első ülését, ahol megválasztották a 9 tagú végrehajtó bizottságot.

Órabére: huszonkét forint

Még egy fél esztendeje sincs annak, hogy megjelent a rendelet a munkások és alkalmazottak alapszabályrendszerének módosításáról.

A rendelet törvényesen lehetővé teszi az eddiginél jóval magasabb órabért, amely egyes szakmákban elérheti a 22 forintot, illetve a kiváló szakmunkás havi fizetése az ötezer forintot. Ez persze nem azt jelenti, hogy ezentúl mindenki és minden szakmában azonnal vastagabb borítékot követelhet. A jogszabály mellé pénz is szükséges, ezt pedig a vállalatoknak kell előteremtüniük.

A rendelet, amely a nyáron lépett életbe és a végső alkalmazási határideje: 1973. január elseje — lehetővé teszi, hogy a vállalatok bérpolitikájukban még inkább a végzett munka alapján differenciáljanak. Tehát a szakmailag legigényesebb, a legtöbb gyakorlati tapasztalatot követelő és a fizikailag a legnagyobb erőfeszítést kívánó tevékenységeket sorolják előbbre.

Nem mindegy, hogy azonos szakmán belül, ki hogyan felel meg a követelményeknek, mert bizony 14 forinttól 22 forintig széles a skála; ez egyben nagy „húzózó” is.

Ötven vállalatnál végzett felmérés tanulsága szerint még nem mindenütt történt meg a munkások végleges besorolása. Pedig ebben — még akkor is, ha anyagilag most nem tud többet nyújtani a vállalat — szükséges és érdemes dönteni. Az igaz, hogy a türelmi időbe még bőven belefér az új alapszabályrendszerre való áttérés, de — nem árt sokszorosan hangsúlyozni, hogy — ennek az ellenértékét a vállalatoknak saját maguknak kell létrehozniuk!...

Ha az emberek személy szerint is tudják, hogy az új besorolás szerint mennyi lehet a maximális órabérük, akkor számítani lehet támogatásukra minden olyan közös erőfeszítéshez, amelynek eredményeként elérhetik a maximumot. Amelyik vállalat előbb tud élni a rendelet adta lehetőséggel, könnyebben képes magához és oda „édesgetni” a legjobb szakmunkásokat.

Két oldala van tehát az egyenletnek: az emelkedő órabérek és ennek ellenértéke. Mert bizony sokhelyütt nem ártana ennek érdekében — vagy a valóvávalással párhuzamosan — a normákat is felülbírálni. A normák karbantartása olyan tartalékokat rejt, ami éppen a magasabb béreket alapozhatja meg.

Az órabérek — a rendelet adta lehetőségekkel élve — jelen-tősen emelkedhetnek. Ezt a vizsgált ötven üzemben mindenütt tudták. Nem mindenütt fordítottak azonban figyelmet a végrehajtás politikai előkészítésére, a rendelet megmagyarázására. Ez pedig azért nagyon fontos, mert a vállalatok csak akkor képesek a most már hivatalosan fizethető magasabb órabérek ellenértékét megteremteni, ha a munkásokat megnyerik az ügynek; ha tudatosítják az emberekben azt, hogy a növekvő és természetesen igényeik a munkákban is többet és főként jobbat követelnek!

ÖNAPTÁR

1971. október 13. Montale olasz író műveinek kiadására az első világháború elől menekülő Mussoliniként kellett mondani a kapcsolat sem volt a fasiztákkal. A után Milánóba költözött példányszámú szerkesztője volt. az olasz irodalom. Első verses- és verseinek; a rideg magán- és a második kötetben ezekben megközeleget megközeleget jelentések. Jól a 4-ban jelent meg (egyebek), amely-krétábbá vált, az alános, kozmikus főbbsku, szaggazású költészetéből jelent válogatott (ny) ad izeltit.

KERESKEDEL- (AVAD) és a haj- Halászi Ter- zótt megállapo- nek alapján a december 1. és zótt 400 mázsa at a MAVAD állal. Az export aországba és hol az inyenek tanúsítanak az aforia tartalmú

SÍTI a lakossá- ravatározónak ségü hálózatot es feszültség alá tán a vezeték szelítése életve-

belkereskedel- Országos Ide- elnökének ve- idegenforgalmi mániaiba a ro- miniszter meg- az idegenfor- ol, valamint a idegenforgalmi ásának tapasz- tárgyalásokat. (MTI)

október 16-án, orakor Komá- ap) este nyole évész moziban (28 C.) mutat- onalra” című z együttes tag- z, műsorkezdés zék a közönség amelyekre az zánosság előtt

17-E között e Rádió a ma- ebben az idő- sor, folklór- a Kossuth és hosszán.

vő, három da- kóber 7-én. A becsületes a le a Napló díroszobájába.

lkosság on

elutáni órák- sportpálya vében Rezes Hajdúhadház, alatti lakos g után gyer- slányt világ- sné meggyil- nyilvános vé- emberek ész- ne megszaba- ncslekmény z a rendőro- zett nyomó- rnek holttes- zezes Lászlóné

eg gyógyke- a rendőrség gyében már latot. A bűn- e egyébként z, hét hónap tétől, s rend- ozatlan élet-

lítottá:

A KGST-országok régóta járt, hogyan lehet a nyolc számú, hatalmas piaci lehetőséget kihasználni, őrjáti termelőerőnyelnyabban fejleszteni. Volt is hogy ez központosított tertervhitatal közreműködésével kizárólag a nemzetközi árletésítéséről, a vállalatok, külgazdasági kapcsolatainak bontakoztatását. A termelés kóstitásához és kooperáció, üzemenagyságok létrehozás, beruházások, az áruk, a mányok szabadabb áramlásának lenek bizonyos közzgazdasági teremtése csakúgy, mint a zetzgazdasági tervek hatékony prognózisok készítése, és termékek nemzetközi szinlita általános egyeztetése, gok kormányainak közös kódését.

A kormányok feletti termműködés azonban nem integráció nem jelent. KGST-országok nem hozn gazdasági szervezeteiket se átruháznak bizonyos hatásdaságok olyan összefogásán den ország megőrzi a szupénzügyi stb. politikáját, retek közt tervez, szem ellcsolatali sokoldalú elmélycióban rejülő nagy lehetőséállamok közötti nemzetki egész rendszerének továbbre a szocialista integráciitakozását célzó komplex p

Természetes, hogy olyan komplexumban, mint amilyközvetlenül érintő integrjött és nem jöhetett létre a gazdasági fejlettségű országgazdasági feltételek közepentként más-más módszere senek, az érdekezonosság kovácsolódhat ki. A többféoldás közül közösen választ denki számára előnyös és gyűjtötték össze a még revaró tennivalókat.

Így valamennyi KGST-ramjánján tevékenykedhet a sági közösségének építésén, vábbi előkészítésén és k amely kezdettől fogva hiv integráció, a sokoldalú működés gondolatának, sz közösen megfogalmazott és tunk és kormányunk meg nem egyes részintézkedése mennyi fő kérdésének össdaságpolitika koordinálása célkitűzések, a korszerű és kereskedelempolitika teszi lehetővé a szocialist erőforrásainak intenzív h kezdemenyezzen részt vel országok gazdasági együttében, az előremutató alk olyan progresszív formáin lehetővé teszik az életszín erőink növekedését a kapl gazdasági versenyben, a vi

BONN. A diáktüntetések jegyében zajlik Hirohito japán császár bonni programja. A japán militarizmus és az imperializmus ellen küzdő diákligák tagjai kedden a belvárosban tiltakoztak a látogatás ellen. A rendőrség vizágyút vetett be szétosztatásukra.

Az amerikai kormány a sztrájkolókkal szemben bevezette a Taft-Hartley törvényt. Ez sem használ: a Los Angeles-i dokkban — munkások híján — kirakatlanul maradt ez a japán hajó is. (Napló-telefotó — AP—MTI—KS)

TENGERBE ZUHANT ARGENTIN REPÜLŐGÉP. Röviddel a felszállás után a tengerbe zuhant egy repülőgép az argentin főváros közelében. A Buenos Aires-i Colon színház táncgyűjtésének 9 tagja életét vesztette a szerencsétlenség következtében. Kép: A repülőgépronsot kiemelik a tengerből. (Telefotó — AP—MTI—KS)

HONGKONG. A hivatalos látogatáson a Kínai Népköztársaságban tartózkodó Hailé Szelasszié etiópiai császár hétfőn megtekintett egy sanghaji gyárat és egy népi kommunát. Sanghajból kedden Kantonba repül, majd szerdán befejezi kínai látogatását és Iránba utazik.

MOSZKVA. A Nemzetközi Gazdasági Együttműködés Bankja Moszkvában megtartotta tanácsulását. A bank tanácsa jóváhagyta a Nemzetközi Gazdasági Együttműködés Bankjának 1972. évre szóló hiteltervét és munkatervét.

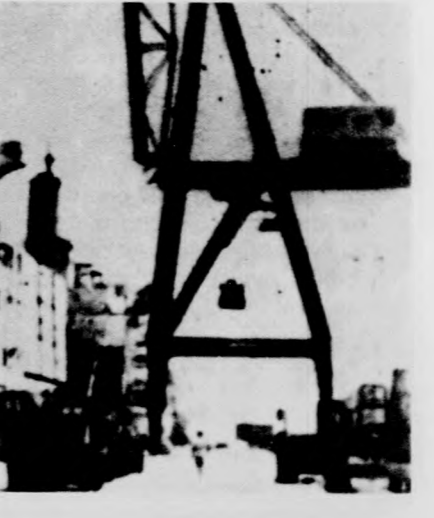
DELHI. A Patriot című lap tudósítójának Jammu és Kasmir államból keltezett jelentése szerint az indiai-pakisztáni határon a pakisztáni sorkatonaság alakulatai váltják fel a határrendőrséget. A határ menti pakisztáni falvakból a lakosság eltávozott. A polgári személyek nagy tömegekben hagyják el a határtól 12 kilométerre fekvő Sialkot ipari várost. Hasonló a helyzet több más nyugat-pakisztáni városban is.

Huey Newton, a Fekete Párducok nevű szervezet egyik ismert vezetője kezet fog Csou En-lajjal, a kínai államtanács elnökével. (Napló-telefotó — AP—MTI—KS)

BONN. A diáktüntetések jegyében zajlik Hirohito japán császár bonni programja. A japán militarizmus és az imperializmus ellen küzdő diákligák tagjai kedden a belvárosban tiltakoztak a látogatás ellen. A rendőrség vizágyút vetett be szétosztatásukra.

Az amerikai kormány a sztrájkolókkal szemben bevezette a Taft-Hartley törvényt. Ez sem használ: a Los Angeles-i dokkban — munkások híján — kirakatlanul maradt ez a japán hajó is. (Napló-telefotó — AP—MTI—KS)

RÖVIDEN A NAGYVILÁGBÓL

BUENOS AIRES. Az argentin fegyveres erők bejelentették, hogy megszüntették a múlt hét pénteken a kormány elleni lázadás miatt kihirdetett általános riasztókészültséget. Az országban teljes a nyugalom.

TOKIÓ. A japán parlament meghívására Japánban tartózkodó magyar parlamenti delegáció tagjai hétfőn plenáris ülésen találkoztak japán kollégáikkal, akik a japán parlament munkájáról, a parlament napirendjén szereplő legfontosabb kérdésekről tájékoztatták vendégeiket. Délután a delegációt szíves beszélgetésen fogadta Szato miniszterelnök. Kedden Funada elnök látogatást tett Berezsovcy Miklósnál, szállásán. Ezt követően a magyar küldöttség kedden délben elutazott a japán fővárosból.

KAIRÓ. Mamduh Szalem egyiptomi belügyminiszter bejelentette: 10 napon belül szabadon bocsátja az utolsó politikai internáltakat is, összesen 124 főt. Mint mondta, a politikai internáltak szabadon bocsátására Szadat elnök utasítására kerül sor.

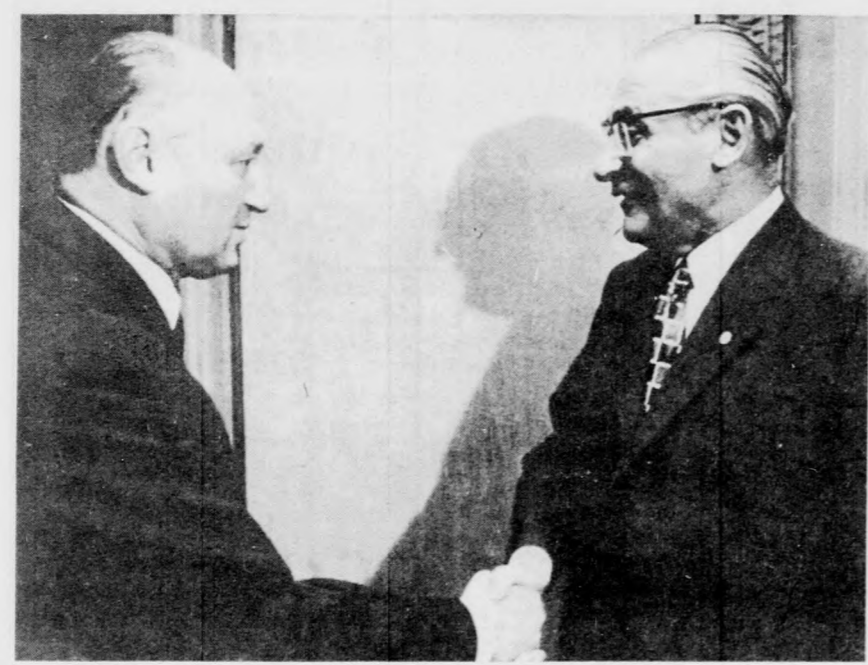
METRÓSZTRÁJK PÁRIZSBAN. Hétfőn tovább folytatódott a párizsi metrósztrájk, amely továbbra is óriási nehézségeket okoz a francia főváros közlekedésében. Kép: Az utazni vágyók száza várakoznak egy-egy autóbussz-megállóban. (Telefotó — AP—MTI—KS)

SZÓUL. Szóulban tovább tartanak és egyre nagyobb méreteket öltenek a diáktüntetések. Kedden reggel a dél-koreai fővárosban mintegy 3000 egyetemista vonult ki az utcákra. A tüntetők a korrupciós rendszer ellen tiltakoztak, és követelték Csoj-hung Ju hadügyminiszter azonnali lemondását. A tüntető fiatalok követek hajigáltak a rendőrökre, akik könnygázbombákkal próbálták őket szétosztatni. A Reuter értesülése szerint a rendőrség több egyetemistát őrizetbe vett.

MOSZKVA. Mint Moszkvában közölték, kedden a korábbi megállapodásnak megfelelően, megkezdődtek a tárgyalások a szovjet és az amerikai fél között az esetleges tengeri vagy légi incidensek elhárításának kérdéseiről. A tárgyaláson részt vevő amerikai delegációt John W. Warner, a haditengerészeti erők miniszterhelyettese, a szovjet küldöttséget pedig Vlagyimir Kaszatonov flotta-tengernagy, a haditengerészeti flotta főparancsnokának első helyettese vezeti.

Nem is olyan régen az amerikai lapokban még gúnyos utalások láttak napvilágot, arról, milyen a dél-vietnami kormánycsapatok harci szelleme. Aztán kezdtek szállingózni a hírek az amerikai morál közlőgő Dien Bien Phu-járól, a marhuana- vagy éppen heroinkábulatban heverő katonákról, a hazatérést követelő mozgalomról és a dezertálási kísérletek növekvő számáról. Most pedig megérkezett a hír a két parancsmegtagadási petícióról.

Az első ilyen akciót meglepően gyorsan követte a második, és nem elképzelhetetlen, hogy láncreakciónak leszünk tanúi. De ha a most felbolygatott méhkaszhöz hasonló Pentagonban megtorlásokkal és ígéretekkel meg is állítják a folyamatot, már eddig is valami rendkívül lényeges történet. Amerika és a világ félreérthetetlen jelzést kapott arról, hogy a háborúellenes mozgalom immár nemcsak a civileket hatja át, hanem elérte a washingtoni szempontból lehető legkényesebb közeget: a harcoló hadsereget.

BISZKU BÉLA BERLINBEN. Biszku Béla (balról), az MSZMP PB tagja, a KB titkára az NSZEP KB meghívására pártküldöttség élén az NDK fővárosába érkezett. A képen Paul Verner, a PB tagja, a KB titkára fogadja Biszku Bélát. (Telefotó — ADN/ZB—MTI—KS)

Nixon Moszkvába utazik

Moszkvában kedden hivatalosan bejelentették:

A Szovjetunió és az Egyesült Államok vezetői az elmúlt évben lefolytatott véleménycsere során megállapodtak, hogy az alacsonyabb szintű tárgyalásokon elért haladásnak megfelelően kívánatos lenne, hogy köztük találkozóra kerüljön sor. Az elmúlt időszakban lezajlott két- és többoldalú, mindkét ország részvételével megtartott tárgyalásokon tapasztalt előrehaladás fényében megállapodás született, amelynek értelmében a magas szintű találkozókat 1972 májusának második felében Moszkvában tartják.

A Szovjetunió vezetői és Nixon elnök megvizsgálják minden alapvető kérdést, célként szem előtt tartva a két ország kapcsolatának további javítását és a világbéke kiállításának erősítését. (MTI)

A Nixon-látogatás bejelentését óriási érdeklődés fogadta a szovjet fővárosban.

Bár a bejelentés sem diplomáciai, sem pedig sajtóközlemény nem okozott különösebb meglepetést, mert egy ilyen látogatás lehetősége hetek óta nem hivatalos eszmecsere tárgya volt a szovjet fővárosban. Legfeljebb az időpont konkrét megjelölése vonja magára a figyelmet, utalva arra, amit egyébként a

TASZSZ-közlemény is kiemeli, hogy a látogatásról szóló megállapodást alacsonyabb szinten alapos konzultációk előzték meg.

Mindkét ország részvételével folyó kétoldalú és többoldalú tárgyalásokon elért haladással kapcsolatban Moszkvában mindenekelőtt a különböző helyeken és formákban folyó szovjet-amerikai leszerelési tárgyalásokra emlékeztetnek.

Ugyancsak az idén több fontos, nemzetközi biztonságot és az enyhülést közvetlenül vagy közvetve befolyásoló szovjet-amerikai megállapodást sikerült tető alá hozni, köztük a tengerek és óceánok fenéktértségének atomfegyver-mentesítéséről szóló egyezményt. Jók a kilátásai a bakteriológiai fegyverek betiltásáról folyó tárgyalásoknak, amelyeken nemrégiben egyeztetett szovjet-amerikai tervezetet terjesztettek elő.

Washingtonban egyelőre jóindulatú fogadtatásra leltek az európai fegyverzet és fegyveres erők létszámának csökkentésére, a leszerelési világkonferencia összehívására vonatkozó szovjet javaslatok is. Ily módon tehát a történelmi pillanat mindenképpen alkalmasnak tűnik ahhoz, hogy a két nagyhatalom képviselői a legmagasabb szinten vitassák meg a kapcsolatok és a nemzetközi helyzet sarkalatos problémáit. (MTI)

Scheel televíziós nyilatkozata

Az 1972-es esztendő számos igen fontos külpolitikai eredményt ígér a Német Szövetségi Köztársaság számára — mondotta hétfő esti televíziós nyilatkozatában Scheel nyugatnémet külügyminiszter.

A nyugatnémet politikus megvonta az NSZK-kormány külpolitikai tevékenységének két éves mérlegét és azt a következtetést vonta le belőle, hogy a nyugatnémet kormány nem hagyta kihasználatlanul a lehetőségeket, hanem gondosan fel-

épített ütemterv alapján maximális eredményeket ért el egész külpolitikájában, beleértve Nyugat-Németország és a kelet-európai szocialista országok közötti viszony fejlesztését.

Hangsúlyozta, hogy az NSZK egy-séges külpolitikai célokat követ és „keleti politikáját” egész külpolitikai tevékenysége szerves részének tartja, bár sorrendben előbb következett be Nyugat-Európa irányában követett politikájának aktivizálása.

Kambodzsától San Franciscóig

Nem kell hozzá különleges távolbalató készülék, hogy biztosan lehesünk abban: az amerikai hadügyminisztérium a Pentagon hatalmas, ötszögű tömbjében ezekben az órákban a szokottnál is idesebb a hangulat. A Pentagon illetékesinek ugyanis néhány napon belül immár másodszer kell szembenéznük egy olyan helyzettel, amely sokkal rosszabb — mert kényesebb és perspektívában veszélyesebb — egy kisebb-nagyobb ütközet látványos elvesztésénél.

Először szombaton érkezett hír arról, hogy a vietnami háború egyik neuralgikus pontján, a kambodzsai határnál levő Pace amerikai bázison a katonák megtagadták feleteseik parancsát. Petíciót adtak át egy újságírónak, akit arra kértek, juttassa el állásfoglalásukat Edward Kennedy szenátornak. Aláírásaik felett a szöveg úgy hangzik, mint

egy kétségbeesett segélykiáltás — és tulajdonképpen az is.

Mondanivalójuk lényege, hogy mindaz, amit parancsolnak nekik, „törvénytelen” és „felér egy öngyilkossággal”.

Ez az okmány tartotta izgalomban a Pentagont a hét végén és az új hét kezdetén. Alig csökkent az ezzel kapcsolatos idegesség, megérkezett a másik hasonló hír — ezúttal Washingtonhoz sokkal közelebről, az Egyesült Államok távolkeleti kapujából, a világszép San Franciscóból.

Itt, az öbölben várja a Vietnamba indulási parancsot az amerikai hadiflotta egyik legnagyobb és legkorszerűbb repülőgép-anyahajója, a Coral Sea. Ennek a legénységétől érkezett a második petíció, amelynek címzettje egyenesen a kongresszus volt, de tartalma kísértetiesen hasonlított a Pace támaszpont segélykiáltásához.

Az országok saját programja

A KGST-országok régóta keresik annak útját-módját, hogyan lehet a nyolc tagállam 350 milliós lélekszáma, hatalmas piaci lehetőségeit legjobban kihasználni, óriási termelőerőt összefogottan, leghatékonyabban fejleszteni. Volt időszak, amikor feltételeztük, hogy ez központosított tervezéssel, egy nemzetközi tervhivatal közreműködésével megvalósítható. Később kizárólag a nemzetközi áru- és pénzvonalon történő kölcsönös megvalósításról, a vállalatok és intézmények sokoldalú külgazdasági kapcsolatainak elmélyítéséről vártuk a kibontakoztatást. A termelés hatékony nemzetközi szakosításához és kooperációjához, az optimális méretű üzemnagyságok létrehozásához, esetenként a közös beruházások, az áruk, a műszaki és tudományos vívmányok szabadabb áramlásához persze nélkülözhetetlen bizonyos közgazdasági feltételek. De ezek megteremtése csak úgy, mint a távlati, 10–15 éves nemzetgazdasági tervek hatékony összehangolása, közös prognózisok készítése, esetenként egyes ágazatok és termékek nemzetközi szintű tervezése, a gazdaságpolitika általános egyeztetése feltételezi a KGST-országok kormányainak közös döntését, újfajta együttműködését.

A kormányok feletti tervezés és nemzetközi együttműködés azonban megvalósíthatatlan. A szocialista integráció nem jelent nemzetközi gazdasági uniót. A KGST-országok nem hoznak létre olyan nemzetközi gazdasági szervezeteket sem, amelyekre a kormányok átruháznak bizonyos hatásköröket. Az önálló népgazdaságok olyan összefogásáról van szó, amelyben minden ország megőrzi szuverén gazdasági, műszaki, pénzügyi stb. politikáját. Változatlanul nemzeti keretek közt tervek, szem előtt tartva külgazdasági kapcsolatait sokoldalú elmélyítést, a szocialista integrációban rejlő nagy lehetőségek hasznosítását. A KGST-államok közötti nemzetközi gazdasági kapcsolatok egész rendszerének továbbfejlesztését tűzte napirendre a szocialista integráció megalapozását és kibontakoztatását célzó komplex program.

Természetes, hogy olyan nagy jelentőségű kérdés-komplexumban, mint amilyen a valamennyi tagországot közvetlenül érintő integráció, a nézetazonosság nem jött és nem jöhetett létre automatikusan. A különböző gazdasági fejlettségű országok között, amelyek eltérő gazdasági feltételek közepette tevékenykednek, és esetenként más-más módszereket és elképzeléseket képviselnek, az érdekazonosság, az egység csak vitákban kovácsolódhat ki. A többféle kínálkozó, célszerű megoldás közül közösen választották, alakították ki a mindenki számára előnyös és elfogadható alternatívát, gyűjtötték össze a még rendelkezésre, kimunkálásra váró tennivalókat.

Igy valamennyi KGST-tagállam mint saját programján tevékenykedhet a szocialista országok gazdasági közösségének építésén, a szocialista integráció további előkészítésén és kibontakoztatásán. Hazánk, amely kezdetől fogva híve, támogatója a szocialista integrációnak, a sokoldalú komplex gazdasági együttműködés gondolatának, szintén magáénak vallja a közösen megfogalmazott és elfogadott programot. Pártunk és kormányunk meggyőződéssel vallja, hogy nem egyes részintézkedések, hanem a gazdaság valamennyi fő kérdésének összehangolt programja a gazdasáspolitikai koordinálása, a termelési és a fejlesztési célkitűzések, a korszerű és rugalmas pénzügyi, hitel- és kereskedelempolitika közösen kialakított rendszere teszi lehetővé a szocialista országok nagy gazdasági erőforrásainak intenzív hasznosítását. Hazánk ezért kezdeményezően részt vett és részt vesz a szocialista országok gazdasági együttműködésének korszerűsítésében, az előremutató alkotó vitákban, a kapcsolatok olyan progresszív formáinak kialakításában, amelyek lehetővé teszik az életszínvonal gyorsabb emelését, erőnk növekedését a kapitalizmussal folytatott békés gazdasági versenyben, a világkereskedelemben.

A komplex program konkrét feladatai, útmutatásai tartalmazzák a magyar álláspontot is. A dokumentumban megjelölt, s 1971–1973 során még kidolgozásra váró további kérdések pedig lehetővé teszik elképzeléseink teljesebb körű érvényesülését. Eleve számoltunk azzal, hogy az együttműködés új, magasabb szintjének megteremtése — bármennyire is szeretnénk az átmenetet gyorsítani —, nem megy márról holnapra. Hosszú átmeneti időszak szükséges, a nagy arányú termelési, műszaki-tudományos, kereskedelmi kooperáció nemzetközi közgazdasági (pénzügyi, elszámolási, ár stb.) feltételeinek kialakításához, a kormányközi megállapodásokhoz, a vállalatok, az intézmények külgazdasági érdekeltiségének, aktivitásának fokozásához.

Az integrációs folyamat kibontakoztatása — ez is része a magyar álláspontnak —, nem feltételezi a különböző belső irányítási rendszerek azonosságát, a meglévő elterjedések felszámolását. Igaz, a KGST-országok foglalkoznak irányítási, tervezési mechanizmusaik korszerűsítésével, a pénz- és áruviszonyok hatékonyabb érvényre juttatásával s a jövőben a nemzetközi együttműködésre, tapasztalatcserére e tekintetben is több lehetőség kínálkozik. Azért a jövőben is lehetnek lényeges eltérések. Ezek nehezíthetik bizonyos problémák felismerését, például a külkereskedelmi hatások tolvagyűrűzését a vállalatok gazdálkodásában, de nem akadályozhatják meg az integráció térhódítását.

Jól szemlélteti ezt, hogy az együttműködés új, előremutató elemei, a kooperáció, a közös vállalkozások — mondhatnánk, hogy az integráció alapelemei — eddig is utat törtek maguknak. A gazdasági mechanizmusok különbségei ellenére a nemzetközi munkamegosztás az árukapcsolatok, és nem a tervutasítások révén fejlődött. Azok a kezdeményezések, ajánlások, megállapodások bizonyultak életképesnek, amelyek a nemzeti érdekek reális szímbevételén, egyeztetésén alapultak, amelyek végrehajtásához kölcsönösen megtalálták a hatékony formákat, módszereket is. Vagyis, a tapasztalatok szerint a belső gazdaságirányítási rendszerek különbségei dacára a nemzetközi együttműködés mechanizmusa idáig is fejlődött, korszerűsödött.

A tapasztalatok azt is félreérthetetlenül bizonyítják, hogy a nemzetközi közgazdasági, pénzügyi feltételek kialakulatlanlansága volt a hatékonyabb együttműködés térhódításának legfőbb akadálya. A komplex programban azért is szerepelnek a külkereskedelmi együttműködés, az árkezelés, a valutáris-pénzügyi kapcsolatok tökéletesítésének, a vállalatok, intézmények közötti közvetlen kapcsolatok bővítésének kérdései.

Hazánk és a többi KGST-ország elveinek, érdemeinek, igényeinek megfelelően a szocialista integrációt nem zárt, hanem nyílt jelleggel kívánjuk kialakítani. A komplex program lehetővé teszi, hogy más országok — társadalmi berendezéseiktől függetlenül —, csatlakozhassanak az integráció egészéhez vagy egyes részfeladatahoz. Nyitva tehát az ajtó mindenki számára, aki a KGST-országokkal együttműködni óhajt. Elsősorban a KGST-n kívüli szocialista országok csatlakozására számítunk, ahogy 1962-ben Mongólia lépett be a gazdasági tömörülésbe. De Jugoszláviához hasonló, vagy más külön megállapodás megkötésére is készek a tagországok. Természetesen szóba jöhetnek a nem szocialista országok is a csatlakozásban. Az integrációs programban deklarált, nyílt jelleg annak arányában válik majd reálissá, a csatlakozás vonzóná, ahogy a szocialista gazdasági együttműködés kiterjedése, a közösen megfogalmazott és elfogadott program, amely lehetővé teszi az életszínvonal gyorsabb emelését, erőnk növekedését a kapitalizmussal folytatott békés gazdasági versenyben, a világkereskedelemben.

Kovács József

Jegyzetek

1 PEDAGÓGIA

Bandukolok hazafelé, délután van, s azon tűnődök, hogy a fiam ott-hon van e már. Délben, mikor visszaindultam a szerkesztőségbe mondták, hogy kosárlabda sajkör lesz, s az időpontot is jelezte, hogy mikorra ér majd haza, de hát a szokatlan októberi nyarat figyelve, még az sem volna főben járó vétek, ha a sportkörü elfoglaltságot megoldja néhány perccel. Mert gondoljuk csak el: a nap gyönyörűen süt, a közelben egy kedvet mozditó játszótér, s azon egymást tülcitálva veri az indulót az önfel-lelt gyermek szibongás.

Eppen eddig érek meditációm-ban, amikor arra leszek figyelmes, hogy az utcán egy kő-virággy mellett két felnőtt és két kis gyerek folytat jól hallható eszmecsere-t. Pontosabban: csak a felnőttek — asszony mind a kettő — dohogó hangulataiból következtetek arra, hogy mi is van kialakulóban.

A nézeteltérés szembetűnő volt, a gyerekek szepen arcaról letört a mosoly, bár még a hirtelen jött veszedelem sem tudta a szemvidítő élénkséget letörölni róluk. Különösen az egyik édesanya kezdte mindinkább beleolalni magát. Nem tudom, olvasóim megfigyelték-e már azt a lélektani helyzetet, ahogyan

a felnőttek — olykor én is — fel-indulatosítják magukat. A piánóról indulnak s aztán ez is eszünkbe jut, az is eszünkbe jut, s máris a forténál tartanak. De ha már megemelkedett a hangerő, úgy érzik, hogy az indulathoz odaszegődött az igazság is, s akkor már csattan is a fortisszimó.

Hát ott is csattant. A gyerek arca előbb mézsfehér lett, aztán egyszerre rándult lángba, mint a pipacs szíromlevele. S kísérőnek hozzá még a szöveg: és nem gondoltál a te „hülye” anyádra — ezzel ön-maga tekintélyét próbálta kellő hangsúllyal helyrebillenteni —, aki azt sem tudja, hogy te hol csavartogtál?

A gyermeki igazságérzet azonban szókimondó. Még a félelmet is legyűri, ha az igazságot látja becsorbulni. — De anyuka — próbált érvetelni a gyerek —, hát hogy mentem volna be, amikor se kulcs nem volt nálam, se te nem voltál otthon.

— Akarsz még egyet? — szikráztatja az anya a szavakat is meg a dühét is, s mivel a gyerek nyilvánvalóan nem akart, hát az egész pedagógiai rögtönzés úgy ért véget, hogy abból az anya a lehető leggyöztebben távozott.

Bár ez nem egész biztos...

2 HÉTKEZDET

Hétfőn reggel akarva-akaratlanul is a szesz nyomába szegődtem. A feleségem és az osztálya — ebben a tanévben érettségiznek — kirándulni mentek, s ahogy az már ilyenkor lenni szokott kikísértem az állomásra. A helygyeges expresszrel utaztak, s az korán indulván, volt időm még gyalog is hazajönni az állomástól.

Hát mit mondjak? Engem a vasúti restik, a pályaudvari büfék különösebben soha sem ráznak meg. Istenem! Olyanok amilyenek, s a debrecenire — sok más hasonló rendeltetésű intézményt ismerve — még csak panasz sem lehet. Hogy isznak benne? Csak ott isznak, ahol van mit, s ott van, mert az a rendeltetés.

De, ahogy jövök végig a Petőfi téren mit látok? Egy csemege bolt előtt tizen-tizenöten álldogálnak. Egy csomagolnám féldecis, decis meg félliteres és hétdecis üvegekbe, s ragasztanék rá címkéket dögvész, s olyanokat is kilitásba helyezve, hogy, aki netán túlzásba viszi a fogyasztást, azt elvisszük „tejvonó” kúrára.

na még csak meg sem reszelik a torkukat.

Ódebb aztán betekintek a kocsmába. Szinte egymás hegyén-hátán tülekednek a vendégek, s a poharak úgy csendülnek a kora reggeli szertartáshoz mintha itt esdekelnének áldást az új hét kezdetéhez. Később egy tejtűt talállok s ott már csak azért is megállok az ajtónál. Alig van forgalom, tülekedés jóformán semmi. Az asztaloknál itt-ott árul egy korai vendég, a helyiség nyilván a későbbiekben fog még benépesedni.

Mire gondolok magamban? Arra, hogy nem jól csináljuk mi ezt az egészet. Itt van például az alkohol meg a tej. Mondjuk, ha a tej dolga én rám volna bízva, én isten bizonny nem szégyelnék tanulni a szesztestvérektől. Egyszerűen próbálkoznék olyasmivel hogy: a tejet is csomagolnám féldecis, decis meg félliteres és hétdecis üvegekbe, s ragasztanék rá címkéket dögvész, s olyanokat is kilitásba helyezve, hogy, aki netán túlzásba viszi a fogyasztást, azt elvisszük „tejvonó” kúrára.

Hátha volna némi foganatja.

3 SZINKRON

Aki most azt gondolja, hogy a külföldi filmek magyar hangjáról lesz szó, az nagyon téved. Sokkal prózaibb dologban szeretnék én egész csendesen szót ejteni.

A városi tanács mögött, háttal a Sas utcának, a Posta néhány hete felállított egy hírlaparudát. Amolyan, mostanában divat uniformizált bódét, s mikor kész lett cakk-pakk mindennel — meg is töltötték annak rendje s módja szerint. Volt ott mindenféle újság, amit nálunk árusítani és vásárolni lehet.

A bolt azonban nem mehetett valami jól. Hogy miből gyanítom? Hát

abból, hogy néhány napja a bódé üresen ásitózik. — Igaz, azelőtt meg az elárusító ásitozott, levén ez az útszakasz újságvásárlás szempontjából amolyan holt tér, ahol egy-két érdeklődő ha megáll végtelen kérésbeesésben.

A Posta persze dicséretre méltó gyorsasággal levonta a következtetést. Gyorsan és radikálisan cselekedett. De hogy mégse távozzék teljes vereséggel, ott hagyott egy táblát. Ezzel a szöveggel: Hírlaparúsítás s magyarzatként egy meszire mutató nyílal is megoldotta.

Hiába, önkritikának olykor ennyi is megteszi... (b. i.)

ARGENTINÁVAL a felzuhant egy lovász körös-i Colon 9 tagja encesétlenség repülőgépből. MTI—KS)

atalos látóköztársaság. Szelasszié megtekintés egy népi kedden szerdán be és Iránba

etközi Gazs Bankja ta tanácsjövahagyta gi Együtt-2. evre szótért.

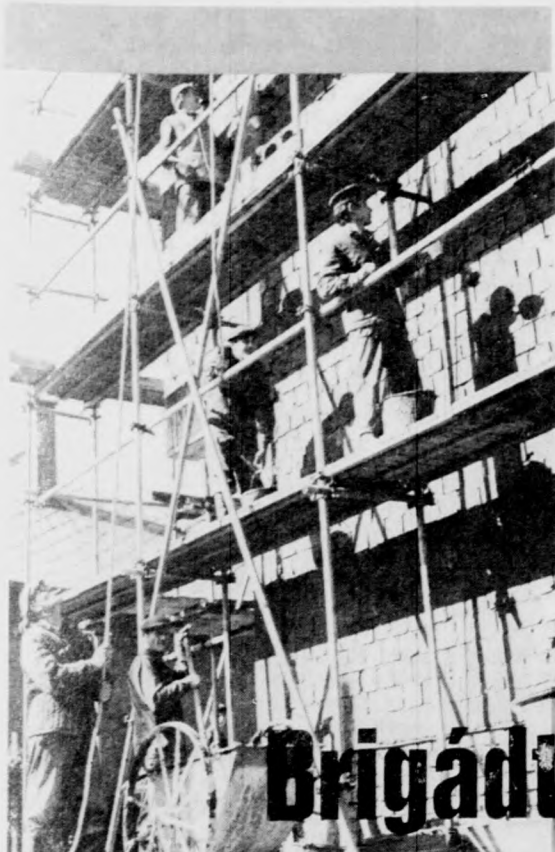
ű lap tudóKasmír álse szerint az m a pakiszlatai váltáget. A halvákból a polgári szen hagyják tere fekvőHasonló a epakisztáni

e Párdukok mert vezető-ál, a kínai Napló-tele-

sek jegyében császárban militamus ellen kedden a a látogazágyút ve-

e a Taft— munká-elefető —

Néhány éve határozták el, hogy szocialista című küzdő brigádot alakítsanak és eredményes együttműködésüknek máris kétségbevonhatatlan bizonyítékai vannak. Ez évben elnyerték a bronzplakett és -jelvény kitüntetést; jó néhány intézmény és lakótömb építésénél működtek közre sikeresen, minőségi reklamáció nélkül; egymást példamutatóan segítik; megvalósítottak olyan, sokáig vajdú szocialis feladatokat, mint az üzemi, munkahelyi étkeztetés; jelenleg is jó ütemben építenek a debreceni Széchenyi utcán két 16 lakosú társasházat, küszködve a gyakran jelentkező anyagihiánnyal. Jó munkájukért gyakran kapnak jutalmat, néha váratlanul is: ez történt például a Bölcs utcai építkezésénél, amikor is a ruhaipari vállalatnál a brigád három tagja összesen 3000 forint jutalmat kapott és erre,

És itt Farkas Lajos brigádtag

Brigádtag - fehér köténnyel

sajnos, igen kevés példa akad az építőipar történetében. — Elsőként azt említeném — mondotta Kovács József brigádvezető —, hogy a brigádunk szakemberei sokoldalúan képzett dolgozók; jól ismerik nemcsak a kőműves szakma tudnivalóit, hanem ha kell, elvégzik az ácsmunkákat is, gépeket kezelnek és a kubitkosmunkába is „belekotárkodnak”, de nem szakértelem nélkül, hiszen volt alkalmuk megtanulni ezt is az idők során. A kollektív szemleire sem panaszkodhatunk; egymást kölcsönösen segítjük, így például legutóbb Török Lajos brigádtársunk családi házában építésénél segédkezünk. Nem szégyelünk semmiféle munkát, ami hasznos és közös érdekét szolgál, erre talán a legjobb példa az, amikor a Bölcs utcai ruhaipari építkezésénél... —

veszi át a szót. Az történt ugyanis, hogy az akkori munkahelyen nagynehezen sikerült megoldani azt, hogy a dolgozók napi egyszeri meleg étkeztetésben részesüljenek, de a felszolgáló munkára nem mindig kaptak embert. És akkor Farkas Lajos felkötötte a fehér köntényt, kiadagolta az ebédet, aztán mosogatót, törölgetőt... és ő maga e munka közben „kapkodta” be az ebédet, hogy időben részt vehessen valódi feladata teljesítésénél. Azóta is mosolyogva emlegeti a brigád ezt a kis epizódot, mint egyik lényeges állomását annak a harcnak, amit a munkahelyi étkeztetésért folytattak. Jelenleg a Széchenyi utcán is, az itt dolgozó negyven munkás részére ők teremtették meg a feltételeit a mindennapi étkezésnek; kis ebédlőt rendeztek be és erre büszkék a brigád tagjai. Igaz, ehhez megfelelő támogatást kaptak a szakszervezeti bizottságtól és művezetőjüktől, Ungvári Andrástól is.

A debreceni Városi Tanács Építőipari Vállalat Kovács József vezette szocialista brigádjának tagjai a következők: Farkas Lajos, Legoza István, Török Lajos, Rác Imre, Király Imre, ifjú Bőször-

ményi Károly kőművesek, idős Bőszörmeényi Károly, Lukács János és Szegedi János betanított, illetve segédmunkások. Ifjú Bőszörmeényi Károly a brigád neveltje; köztük tanulta ki a mesterségbeli tudnivalókat és hogy hogyan, azt kiváló munkája bizonyítja. A szocialista kollektíva legnagyobb gondja, fenyegető „réme”: az anyagihiány. — Sajnos, szinte naponta kell kikönyörögni, kiveszekedmi például a téglát — mondja a brigádvezető. — Igaz, tudjuk, a vállalat sem tehet arról, hogy nincs elég építőanyag; a hiba inkább a téglagyárakban keresendő. A bronzplakettesek pedig nem szeretnek „állni”, már csak azért sem, mert saját és vállalati érdek, de népgazdasági érdek is — ahogy mondják, vallják — a határidők betartása, minél több lakás felépítése. A róluk írt kis riportban az üzenet szálljon tehát a téglagyárak felé: a Kovács-brigád — az egész építőipar nevében is — várja, hogy a téglaiipari dolgozók éppúgy megtegyék kötelességüket, ahogy ők helytállnak a gyakran változó munkahelyeken...

Vattai Miklós

„Jogosak a kérelmek - igazuk van a szülőknek”

Egy óvodai felvételi bizottság tapasztalatairól

Egy kisírt szemű, feldúlt arcú fiatalasszonnyal találkoztam a szép, modern Holló János utcai óvoda lépcsőházában. Nem volt nehéz kitalálnom, miért sír. Sajnos sok édesanya kilincselte végig mostanában a debreceni óvodákat, s ment haza végül sírva, mert a gyermekét sehol sem vették fel. Sokan tudták is róla, hogy mennyi jogos kérelmet kell elutasítaniuk az óvodáknak, mégis reménykedtek: az ő gyerekük óvodás lesz, hiszen a legtöbbnek indokolt volt a kérelme. Éppen ezért lehetett nagyon nehéz dolga az óvodai felvételi bizottságoknak. Nem a jogtalan kérelmeket kellett elutasítani, ha-

nem a jogosak között kellett meg jogosabbat találniuk. Az óvodai felvételi bizottságok munkájáról beszélgettem a minap Kellermann Mártonnéval, az I. kerületi óvodák felügyelőjével. A Holló János utcai óvoda szűk kis irodáscsokrában ülve beszélgetésünket gyakran megzavarta egy kopogtatás, vagy egy telefon. De sokkal zavaróbb volt hallani a sokkal zavaróbb volt hallani az érdeklődőknek adott válaszait: „Sajnos nem tudtuk a gyermekét most felvenni... Ne tessék sírni, hátha tud valami más megoldást a család... Hátha a nagymama vagy a szomszéd idős néni elvállalja a gyereket...”

emlegettek, most nem. Igen kevesen voltak, akik hangosabban szóltak, vagy esetleg becsapták az ajtót. Persze ezen nem is lehet csodálkozni. Érthető az indulat, az idegesség. Sokan elcsüggedve, elkeseredve rogytak be ide, a fotelbe. Elpanaszolták, hogy most kapnak lakást, magas az OTP-részlet, hogy még ha spórolnak, akkor sincs kinek odaadni a pénzt, mert ki vállal el manapság gyermeket? Aki ilyenre alkalmas és képes, az elmeig dolgozni.

— Az az igazság, hogy nem is pénzkérdés ma már a gyermek elhelyezése. Hiába is mondjuk azt valakinek, hogy magas a keresete, nem juthat be a gyermeke az óvodákba. Azonnal kész a válasz: „Tessék mondani, honnan vegyek valakit, aki vigyáz a gyermekemre, kinek adjam oda — ha tehetem is — az öt-hatszáz forintot?” Nem tudunk válaszolni. Nem lehet elfogadható választ adni. Komolyan mondom, a legkimerítőbb foglalkozás most a miénk. Az egész óvodai év könnyebb, mint ez az egyhónapos idő, amikor síró, jajgató, bosszankodó emberekkel kell beszélünk, amikor nyugodt hangon kell magyarázni a megmagyarázhatatlant.

Könnyű elhinni e szavakat, annál is inkább, mert végighallgattam néhány szülőt magam is. A szerkesztőségben is csengett óvodaügyben nemegyszer a telefon. Valóban jogos kérdések kerültek az idén is elutasításra. Nem kell csak egy kicsit beleélni magunkat a szülők helyzetébe, s már érezhetjük a tehetetlenséget, a valóban szorongatott, kétségbeesett helyzetet. És most is, mint már többször — és még mindig nem elég — fel kell vetni a gyors segítség, a sürgős intézkedés fontosságát, amely megoldandó több ezer debreceni szülő gondját. Nagyszerű dolog, hogy társadalmi összefogással, a vállalatok, üzemek, intézmények támogatásával, mintegy egy jelentős összeg az óvodaügy segítségére, de most már ezt az összeget minél előbb rendelkezésükre kell megadni!

Juhász Judit

Egy kis óvodatörténet

— Hogyan alakult ki ez a helyzet? Korábban is így volt? — kérdeztem Kellermann Mártonné, akiről tudom, hogy sok-sok esztendője „óvodás”.

— Hát a legkorábban, amire visszaemlékszem, az 1941 körüli idők, amikor népóvodák voltak. Oda felvették ugyan boldogboldogtalán a gyereket, de óvodai nevelésről szó sem volt. Gyerek gyerek hátán — ez volt. Aztán, s ezt az idősebb bizottsági tagok is emlegették most — 1945 után az MNDSZ-asszonyok jártak házról-házra, s úgy toborozták óvodába a gyerekeket. Ők magyarázták a szülőknek, hogy milyen hasznos gyermekeik számára, ha közösségben nevelkednek.

— Utána volt egy szép időszak, 1955–56-ig, amikor egy gyermeket sem kellett az óvodákba elutasítani. Jelentkező is volt szép számmal, s minden jelentkezőt fel tudunk venni — folytatta a visszaemlékezést Kellermann Mártonné. — Akkoriban még kevés nő dolgozott, ezért főleg délelőtti hozták be a gyerekeket, nem igényeltek egésznapos ellátást. Később, hogy nőtt a dolgozó nők száma, úgy kezdett

„szorítani a cipő”. Úgy emlékszem, 1959–60-ban jelent meg az óvodai rendtartásban, hogy felvételi bizottságokat kell létrehozni. Így akartuk elősegíteni, hogy a legrászorultabb gyerekek kerüljenek elősorbba óvodába.

Aztán arról beszélgettünk, hogy a sok építkezés, a gombamódra szaporodó bérházak is nehezítik a gyerekek elhelyezését. Egyre kevesebb az ismerős szomszéd néni, akire rá lehet bízni a gyereket. Nincs szomszédudvar, ahol zárt, védett helyen tudná a szülő esetleg nagyobb gyerekekre vagy idős asszonyra bízni kisgyermekét. Nem egy példa került elő arra, hogy a faluról felhozott nagymama vagy idősebb rokon a számára szokatlan bérházban nem tudott megmaradni, megijedt a nagy forgalomtól, a nyílt játszótér veszélyétől, egyszerűen csapot-papot hagyva visszamenekült saját otthonába, nyugalmába. Azt is tényként kell megállapítani, hogy manapság igen sok a fiatalon kötött házasság, a gyerek is hamar megérkezik, s a huszonhárom-huszonöt éves szülőknek még a szülei is javában dolgoznak.

A kérelem indokolt

Nem kell különösebb próbát tenni, elég egy új bérház néhány lépcsőházában végigcsengetni a lakásokat, vajon kit találhatnának otthon délelőtti? Egy-egy bérházban esetleg egy-két idős asszony ha van, s azoknál bizony — akár betegek, akár nem — ott randalírozik a családból két-három unoka. Csak aztán, amikor a néni beteg lesz, tör ki a pánik; mi is lesz addig a rábízott gyerekekkel? Azt sem lehet eltagadni, hogy a munkahelyeken bizony nem szívesen adnak ilyen esetben sem hirtelen egy-két nap szabadságot, vagy — uram bocsásd — fizetés nélküli szabadságot a szülőknek.

— Hogyan döntött, mit tudott tenni ebben a szorongatott helyzetben a felvételi bizottság?

— Nem túlzás, ha azt mondom, hogy reggeltől estig ültünk és töprengtünk. Érdemes megnézni a bejegyzett kérelmeket, hogy hányféle jel, pipa van a nevek mellett. Itt van például a mi szép, új óvodánk. A környéken csupa új ház, csupa fiatal, gyermekes házaspár. Többségüknek nincs senkije Debrecenben, s mindketten dolgoznak vagy dolgoznának. Az új lakás költségeit, egy kezdő házaspár szükséges bútorát, felszerelését többnyire csak két fizetésből lehet megfizetni. Nos, százhatvan jelentkező az óvodánkba. Valamennyi kérelem indokolt volt. Azonban az iskolába elment gyerekek után is száztíz százalékos volt az óvodánk létszáma. A százhatvanból nagy nehezen ötvenegy gyermeket fel tudunk venni, de hogy? A mi szép, modern óvodánkban máris bontani, építeni kell. Szerencsénk van, az ÉVM Hajdú megyei Építőipari Vállalata — amely az óvodát építette — patronál bennünket. Jónéhány dolgozójának van itt a gyermeke. Nos, a vállalat KISZ-szervezete elvállalta, hogy a nevelői szobát átalakítják egy újabb óvodás teremmel. A nevelők pedig a folyosóra költöznek ki. Így tudunk egyáltalán gyermeket elhelyezni az óvodánkban.

— Hogyan dolgozott a bizottság? A korábbival ellentétben most nem óvodaként alakult felvételi bizottság, hanem kerületenként, így nagyobb az áttekinthetőség, könnyebb átcsoportosítani. Így meg lehet tenni, hogy a legsúlyosabb és legindokoltabb kérelmeket úgy teljesítsük, hogy ha nem is abban az óvodában, ahová jelentkeztek, de a másikba felvegyék a gyereket. Persze így is nagyon nehéz volt. Igazán fájó szívvel írtuk oda az estébe hajló hosszasa vita után egy-egy gyerek neve mellé a „nem”-et. Elsősorban az egyedülálló édesanyák gyermekeit vettük fel. Egyetlen kis eredményünknek mondhatjuk, hogy egyedülálló nő gyermeke nem maradt ki az óvodákból. Aztán a többen igyekeztünk mindent — a gyerekek számát, a keresetek nagyságát, a foglalkozást — figyelembe venni.

— Igen, sokan vannak, akik szeretnének a gyermekgondozási segély lejárásával visszamenni a munkahelyükre. Sokan meg már dolgoznak, s most ki kell lépni a munkahelyükről, mert nincs hová tenni gyermeküket. Ezeket mindenki beírta a kérvényekbe, s mi igyekeztünk is mérlegelni. Csak hogy az az igazság, hogy jogosak a kérelmek, igazuk van a szülőknek, mégsem tudjuk felvenni a gyereket. Nincs hely. És nincs megoldás, hiába alakítunk mi bizottságot, hiába töprengünk naphosszat, csak az óvodák gyors bővítése, építése segíthet az egyre súlyosbodó gondokon.

Ami megoldandó a gondokat

— Hogyan fogadták a szülők a „nem”-et?

— Szomorú, fájó szívvel, elkeseredve, de hát hogy is fogadhatók volna? Furcsa, de míg a korábbi években igen sokan szitkozód-
tak, átkozód-
tak, rádiót, televíziót

Borítékos sorsjegy

Minden kétséget kizáróan a népszerűségi listán hetek óta vezet a borítékos sorsjegy. Számszerűen fogadják arra, hogy a gyors és biztos meggazdagodás forrása lehet ez a játék, ha okos szisztéma szerint játsszák. Ha valakinek nincs ötlete, hogy milyen rendszer alapján kérjen sorsjegyet, mindig talál néhány „écesz-gébert” az árusok körül, akinek a tippje biztos, s csak pillanatnyi pénz-zavaruknak tudható be, hogy ma éppen nem teszik próbára a szerencsésüket.

Jó tíz percig álltam a tömeg periferiáján, és próbáltam el-
lesni, kit hogyan érint meg Fortuna, míg végül én is ked-
vet kaptam „szerencsét próbál-
ni”.

Nagy önbizalommal álltam az árus elé, bár az előjelek nem voltak biztatók. Sem harmadik, sem legkisebb gyerekem voltam a családban, és a hamubasított pogácsát is csak hirtől ismerem. Sorra kerültem. Az eladó biztatóan rám mosolygott, mintha azt mondta volna: Ön biztos nyerő, ezt én már messziről meglátom. Delejes erőt éreztem karomban, és ellentmondást nem tűrő mozdulattal rámutattam a karikára fűzött sorsjegyhalmaz közepére:

— Ezt kérem!

— Parancsoljon.

— Nem, nem. Ön bontsa fel. Az ön székértelme, gyakorlata... — dadogtam zavaromban. Félttem megtudni a való-
ságot.

— Négy forintot nyert — szólt meg újra az árus, kibontva a kis borítékot.

— Akkor újat kérek — így én.

Határozottsággal mit sem változott előző választásom óta, csak most magam akartam felbontani a borítékot, s ezért elkértem és felrevonultam vele. Azaz csak vonultam volna, mert egyesek látva első kísér-
letem szerencsését, szintén tan-
niú akartak lenni a nagy pil-
lanatnak és otthagya az árust, jöttek velem. Nincs mit tenni ilyenkor, s egyébként is szívesen osztom meg örömom másokkal.

Először a külső borítót hán-
tottam le óvatosan, félve at-
tól, hogy megsértem a „titkot”.
Benne a kis kék papírlap ak-
kurátusan összehajtogatva. A
keresztirányú hajlást nyitot-
tam fel először. Nem sietve,
de nem is túl lassan. Néhá-
nyan rám szóltak a béméskö-
dök közül, hogy ne játsszak az
idegeikkel, de engem nem le-
hetett befolyásolni. Mindent
maga módján! Ekkor követke-
zett az első hosszanti bontás.
Alulról. Rajta a szöveg: a nye-
reményeket ötszáz Ft-ig azon-
nal kifizetik. Hurrá! Készpénz.
Ez igen. De mi lesz, ha ötszáz
fölött nyerek. Mondjuk ötez-
ret. Arra meddig kell majd
várnom? Mindegy, türelmes
leszek.

Lassú, óvatos mozdulattal
középből kitalakoltam a cetlit,
majd felbátorodva a felső haj-
tásig úgy, hogy közben a nye-
remény összege még titok ma-
radt. Már annyit megtudtam,
hogy sorsjegyem a 90. sorozat
tagja és ára négy forint.

Az idegek pattanásig feszül-
tek, a levegőt egy emberként
visszatartottuk, amikor egy
hirtelen mozdulattal teljesen
kiterítettem a papírt a tenye-
remenem.

A visszatartott levegő egy-
szerre nyert szabad utat. De
nem csak: úgy tessék-lássék ki-
fűjták, hanem hangosan. Pon-
tosabban fogalmazva a kifűjás-
kor a levegővel hangot is ké-
peztek. No nem különlegeset,
csak olyan mindennapit. A
képzett hanghatást a köznyelv-
ben egyébként röhögésnek ne-
vezik.

Majd elfelejtettem! A borít-
ók felső részén, jól olvasha-
tón a felirat: nem nyert.

A drukkerek hada pillana-
tok alatt szétszórt, s mentek
vissza új szerencsevadászt
lesni. En már kiestem a ke-
gyeikből.

Nem nyertem. Tulajdonké-
pen jobb is. Most tele lennék
gonddal, hogy mire költsem
azt a hirtelenjött tengernyi
pénzt. Ettől egycsapásra meg-
szabadultam.

Nincs „tengernyi” pénzem.
De gondom sincs.

Hát nem jobb így?...

Sáfrán István

Jelentkezés katonai főiskolákra

A honvédelmi miniszter — a bel-
ügy- és művelődésügyi miniszter-
rel, valamint a KISZ Központi Bi-
zottságának első titkárával egyet-
értésben — pályázati felhívást
adott ki a néphadsereg katonai fő-
iskoláira történő jelentkezésre. Pá-
lyázhatnak mindazok a 21. életévü-
ket még be nem töltött ifjak, akik
a dolgozó nép fegyveres szolgálatát
önként vállalják, és a néphadsereg,
illetve a határőrség hivatásos tiszt-
jei akarnak lenni. Felvétellel azok
jelentkezhetnek, akik középiskolai
tanulmányaikat az 1971–72-es ok-
tatási évben befejezik, vagy már
korábban befejezték, s az előírt fel-
teteleknek megfelelnek.

A katonai főiskolára pályázó tanu-
lók a középiskola igazgatójától,
az előző években végeztek (sorka-
tonák is) a kiegészítő parancsnok-
ságtól kapnak jelentkezési lapot. Az
erkölcsei bizonyítvány kiadásához
szükséges nyomtatvánnyal a kieg-
sítő parancsnokság látja el a pá-
lyázókat. A jelentkezési lapot és a
mellékleteket az idejében vég-
zők az iskola igazgatójának, a ko-
rábban végeztek a kiegészítő pa-
rancsnokságnak, a sorkatonai szol-
gálatot teljesítők pedig parancsno-
kuknak adják át.

A jelentkezők a Kossuth Lajos
Katonai Főiskola, a Zalka Máté Ka-
tonai Műszaki Főiskola, valamint a
Kilián György Repülő Műszaki
Főiskola különböző szakjaira pá-
lyázhatnak. Arról, hogy kit milyen
szakra vesznek fel, a felvételi vizs-
gán elért eredménye, valamint a
pályázók kérelmének figyelembe-
vételével döntenek. A pályázók
1972 márciusában felvételi vizsgán
vesznek részt a Zalka Máté Ka-
tonai Műszaki Főiskolán. A felvételi
időpontjáról értesítést kapnak. A
felvételi vizsgán részt vett fiatalo-
kat a főiskolák parancsnokai dön-
tésekről 1972. május 15-ig írásban
értesítik. Azok a pályázók, akiket
a főiskolára nem vesznek fel — ha
egyidejűleg más felsőoktatási in-
tézsménybe is jelentkeztek — ott fel-
vételi vizsgát tehetnek.

A katonai főiskolákon a tanu-
mányi idő négy év. A főiskolákon
szerzett oklevelek — a parancsno-
ki vagy technikai szaktól függően
— a polgári életben általános isko-
lai tanári (kollegiumi nevelőtána-
ri), illetve felsőfokú szaktechnikai
munkakörök betöltésére jogosítá-
nak. A pályázat beküldésének ha-
tárideje 1972. január 31. (MTI)

84 új eszperantista

A Debrecenben működő eszpe-
rantó körök bejelentették, hogy
csatlakozni kívánnak az Európai
Biztonság és Együttműködés Ma-
gyar Nemzeti Bizottságának mun-
kájához. Az Eszperantó Szövetség
alapszabályának 4. paragrafusa ki-
mondja, a mozgalom „... a népek
békés egymás mellett élését...
és hazánk társadalmi, gazdasági és
kulturális eredményeinek megis-
mertetéséért fáradozik. Azért, hogy
a világ minden eszperantistája hű
képet kapjon hazánkról, az itt folyó
munkáról és eredményeiről”.

Ennek érdekében ebben az évben
is hathatós munkát igyekeznek kife-
jteni, s tevékenységével támogatja
az október 1-én megjelent felhí-
vást.

Az eszperantó körnek mély ha-
gyományai vannak Debrecenben.
1923-ban indult először tanfolyam,
majd igazi munkáját 1956 májusá-
ban kezdte el. Tóth Ambrus a mo-
zgalom egyik legaktívabb szerve-
zője, aki a 12. Eszperantó Bizottság
titkára, így mesél a jelenről:

— Debrecenben három eszpe-
rantó kör működik, csaknem száz
taggal. Különböző korúak és fog-
lalkozásúak jöttek össze, hogy be-
kapcsolódjanak a mozgalomba. A
Vasutas Kultúrthozban, a Haza-
fias Népfőnt klubjában és a Kos-
suth Egyetemen működik egy-egy
ilyen kör. Szép eredménynek köny-
velhetjük el, hogy ma már Berety-
tőújfaluban is barátai vannak az
eszperantó nyelvnek. Az utánpótlás
sincs gondunk. 84 fővel indult
most három tanfolyam kezdők-
nek.

S. I.

Babits Danaidák cím-
minden középiskolás diá-
ismernie, így hát a mitoló-
da-lányairól is tudnia kel-
csodák. Karinthy „Így írta
s abban is a szomorú sor-
alakját látja megleveve-
vasó — éppen a Babits-p-
Minden okunk megvan,
hogy a mitikus történetet
az ógörög világ mende-
hanem a XX. századi me-
vészet egyik érdekes mo-
is tekintjük. A mítosz sze-
naida-lányoknak büntetés-
neketlen hordóba kell ho-
vizet szüntelenül és terr-
eredménytelenül. A meg-
net Szabó Magda tollán is
duzzadt, mégpedig egy m-
sorsát, értelmetlen szene-
lősleges önfeláldozását be-
gényé. A múlt heti tévé-
a műből készült.

Szabó Magda eltörtöl-
nösségét, Csányi Katalin
büntetésből kell elviselni-
ket, amelyekkel 5 magyar-
gára, mégis az az érzés
szeregtelenül meg kell sze-
keretlet mértékétlenül és
nokra pazarló természet-
tatlanok között a legméltó-
férje, aki sohasem szerett-
re a tényre előbb-utóbb a-
nak is rá kell döbbsennie,
is, hogy csak ketten — a
szerencsétlen életű kama-
Nóra, a régi kolléga — a
öt emberi embernek. Eg-
marad számára: maga mo-
ni a múltat, s egyedül in-
ahol a munka hasznossá-
tetheti a régvoltat, s meg-
a lelket az önértékelésre.

Szabó Magda azt akarta
ni, hogy miként jut el val-
telmetlenül az értelmes
lásáig. Sajnos közben Zs-
rendezővel együtt egy s a
feledkezett. Elfelejtette p-
hívóan zorddá tenni az

A RÁI

(Theophania.) Évekig
tam, de ki tudja miért —
társadalmi problémákra
reagálás miatt —, mostan-
lahogy rákaptam a Szabó
Szegei Lőrincz 1574-es
iskoladrámájában, a The-
ban azonban mi az időze-
dalmi töltöt? Ezt már csa-
illik megkérdezni, mert M-
gyes, rendezői leleménye
saladót megjelenítő szí-
játsszatja el a bibliai csali-
Ádámot, Évát és az egy-
perlekedő fiúkat.

Tudom, manapság is aka-
talok, akik nem túlzottan
nak a mosakodásért, ám
nem feltétlenül ok a rá-
A veretes és kellőképpen
nyelvezet indokolná a fe-
Kétségeim vannak, mert
dában aránylag kevésse le-
vezni az értelmező ge-
kényszerűen megfosztott
Marad tehát a bemutatás
oka. Az tudniillik, hogy
akaratlanul is a középkor-
napokba helyezi a bibliai
ményt. Ha másért nem is
századbeli falu érzékletes
séért hálás vagyok a
Nyerkes Andrásnak, aztán
Hildának, Rajz Jánosnak,
Józsefnek.

(Két nagyszerű egyén-
ményről.) Régen hallottuk
konferencia című műsoro-
nem, pontosabban: ezúttal
bántam meg, hogy b-
tam a készüléket. Izgalma
hogyan vételeknek az ille-
magyar könnyűipar nap-
bőrünkön érezhető problé-

A MEGYEI MŰVEL

Klubprogramok. Tóthfa-
dor munkásklub (Széchen-
október 15-én, pénteken es-
kor Veress József filmeszté-
tésével a közösen meg-
„Svéd szerelmi történet”
megbeszélése. — „Atlasz”
júsági klub (Kossuth u. 1.
pénteken este 7 órakor „Ki-
gyek?” címmel dr. Sütő Sándor
intézeti igazgató előadás-
nyugdíjas ötfőipari r-
klubjában október 14-én,
kőn délelőtti 10 órakor dr.
ger Ottó pszichológus ad el-
ember lelkületéről. — Olá-
klubkönyvtár (Tégláskert)

TÉVÉJÉGYZET

A JÓSÁG BOLONDJA

Babits Danaidák című versét minden középiskolás diáknak illik ismernie, így hát a mitológia Danaida-lányairól is tudnia kell, hogy kicsodák. Karinthy „Így irtok ti”-je se a ritka olvasmányok közé tartozik, s abban is a szomorú sorsú lányok alakját látja megelevenedni az olvasó — éppen a Babits-paródiában. Minden okunk megvan rá tehát, hogy a mitikus történetet nem csak az ógörög világ mende-mondájának, hanem a XX. századi magyar művészet egyik érdekes motívumának is tekintjük. A mítosz szerint a Danaida-lányoknak büntetésből egy feketlen hordóba kell hordaniuk a vizet szüntelenül és természetesen eredménytelenül. A megrázó történet Szabó Magda tollán is regényre duzzadt, mégpedig egy mai asszony sorsát, értelmetlen szenvedéseit, főleg az önfeláldozását bemutató regényre. A múlt heti tévéjáték ebből a műből készült.

Szabó Magda eltörölte hőse bűnösségét, Csányi Katalinnak nem büntetésből kell elviselnie a terheket, amelyeket ő maga ró sajátmagára, mégis az az érzésünk, hogy kegyetlenül meg kell szenvednie a szeretet mértékétlenül és méltatlanokra pazarló természetéért. A méltatlanok között a legméltatlanabb a férje, aki sohasem szerette őt, s erre a tényre előbb-utóbb az asszony-nak is rá kell döbönnie. Mint arra is, hogy csak ketten — Melinda, a szerencsétlen életű kamazslány és Nóra, a régi kolléga — tekintették őt emberi embernek. Egyetlen út marad számára: maga mögött hagyni a múltat, s egyedül indulni oda, ahol a munka hasznossága elfelejtetheti a régvoltat, s megtaníthatja a lelket az önértékelésre.

Szabó Magda azt akarta ábrázolni, hogy miként jut el valaki az értelmetlentől az értelmes élet vállalásához. Sajnos közben Zsuzs Éva rendezővel együtt egy másról elfeledkezett. Elfelejtette például kihívóan zorddá tenni az igazságot,

miszerint önmagunk megalázása árán nem lehetünk valóban jók, csak a „jóság bolondjai”. Az ilyen fajta jóság haszontalan dolog. Nyilván a szerzők is így gondolták ezt, s hogy mégis miért nem mondták ki nyíltan és hangsúlyosan, s hogy történetüket miért járatták át a mindennapos családi perpatvarok áporodott levegőjével, miért nem emelték a szürke hétköznapiság fölé; miért nem mondták ki mindazt, ami a cselekményben voltaképpen benne volt, csak másképpen kellett volna feldolgozni, ezt megfejtési ropant nehéz, ha éppen nem lehetetlen. Alighanem engedelmeket akartak tenni egy rosszul felmért közönségigénynek, s egy még rosszabbul értelmezett közérthetőségnek. Pedig a közönség nemigen igényli az olyasfajta egyszerűsítést, s tulajdonképpen nem is nagyon izléseles momentumokat, mint a játék végi „feleségsere”.

Szabó Magdáék minden bizonnyal illúziókat akartak rombolni, s ehelyett újabb illúziókat ébresztettek. Mert mi egyéb volna, ha nem illúzió a befejezés, mely azt sugallja, hogy egyedül a munkában is megtalálható a teljes élet. Ez egyike azoknak az általánosságoknak, melyek szép hazugságoknak, amelyekkel azokat ámtjuk, akik az élet alapját adó munkán kívül nemigen élvezhetik másfajta örömeiket. De ez még nem ok arra, hogy egy műalkotást is ezzel a gondolatokkal zárjuk, ettől a megtisztelő szereptől ugyanis még nem válik igazsággá.

Meglehet, hogy a budapesti művészeti hetek eddigi bemutatásai közül ez a darab volt az egyik legnépszerűbb — valós értékeiről ez legyen a dicséret számára —, mégis hibául kell felrónunk, hogy kevesebbet mondott, s azt is felesáman, mint amennyit egy mai Danaida-történet magában hordoz sokmillió néző tanúságára.

Pály G. István

A RÁDIÓ MELLETT

(Theophania.) Évekig hanyagoltam, de ki tudja miért — talán a társadalmi problémákra való friss reagálás miatt —, mostanában valahogy rákaptam a Szabó családra. Szegedi Lőrincz 1574-es keltezésű iskoladrámájában, a Theophaniában azonban mi az időszerű társadalmi töltet? Ezt már csak azért is illik megkérdezni, mert Marton Frigyes, rendezői leleménye a Szabó családot megjelenítő színészekkel játszatja el a bibliai család tagjait, Ádámot, Évát és az egymással is perlekedő fiukat.

Tudom, manapság is akadnak fiatalok, akik nem túlzottan rajonganak a mosakodásért, ám ez még nem feltétlenül ok a rádiósításra. A veretes és kellőképpen kacifántos nyelvezet indokolná a felfedezést? Kétségeim vannak, mert a hanglédában aránylag kevés lehetett élni az értelmező gesztusoktól kényszerűen megfosztott szöveget. Marad tehát a bemutatás egyedüli oka. Az tudniillik, hogy a szerző akaratlanul is a középkori mindennapokba helyezi a bibliai cselekményt. Ha másért nem is, a XVI. századbeli falu érzéletes felidézéséért hálás vagyok a dramaturg Nyerges Andrásnak, aztán Cobbi Hildának, Rajz Jánosnak és Petrik Józsefnek.

(Két nagyszerű egyéni teljesítményről.) Régen hallottuk a Sajtókonferencia című műsört. Ezúttal nem, pontosabban: ezúttal sem bántam meg, hogy bekapcsoltam a készüléket. Izgalmas téma — hogyan vélekednek az illetékesek a magyar könnyűipar nap-nap után bórunkon érezhető problémáiról —,

szokatlanul kendőzetlen feleletek. S a miniszter, Keserű Jánosné szakítva a semmitmondási gyakorlatral, nemcsak hozzáértően és érdemben válaszolt, hanem — ritka érény! — gyakran még teljes emberséget is sikerült megcsillantania. Nehéz dolguk lesz ezután a nyilatkozóknak, hogy ezt a szintet akárcsak tartani is tudják.

A másik öröndetes teljesítmény egy fiatal riporter, Vincze Péter nevéhez fűződik. Az elmúlt hét egyik Esti Krónikájában primitív, ám jól számoló főbírót szólaltatott meg, aki kiszuperált cirkuszi kocsiakat ad uszoraösszegért albérletbe. Nem hangulatos életképet hallottunk. A rövid riport élessége megköhögtenet, Persze, egy kicsit meg is nyugtatott. Úgy látszik, mégis vannak a rádióban bátor riporterek.

(Mikrofonaal a kamerák körül.) Éppenséggel Hegyi Imre bátorságára rem panaszkozhatunk, bár dokumentumműsorának címe megtévesztő. Hiszen nem egyszerűen a filmkészítés titkairól próbáljuk kifarukászni, hanem a méltán híres Balázs Béla Stúdió tagjait faggatja. Miről is? Arról, amiről a fiatal filmesek „frnak” kameratollalakkal: a mindennapjainkat valóságshittel látató új törekvésekről, amelyek immár nagy játékfilmekben is lecsapódnak. Legfeljebb azt kérhetnénk számon a jól felkészült riportertől, hogy nem foglalkozott jelentőségének megfelelően a „balázsbelások” legfőbb gondjával. Nevezetesen azzal, hogy izgalmas alkotásaikkal olyan ritkán találkozunk a mozikban.

Zöldi László

A MEGYEI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT KÖZLEMÉNYEI

Klubprogramok. Tóthfalusi Sándor munkásklub (Széchenyi u. 1.): október 15-én, pénteken este 7 órakor Veress József filmeszetéta vezetésével a közösen megtekintett „Svéd szerelmi történet” című film megbeszélése. — „Atlasz” kiváló ifjúsági klub (Kossuth u. 1.): 15-én, pénteken este 7 órakor „Kinek higgyek?” címmel dr. Sütő Sándor TK-intézeti igazgató előadása. — A nyugdíjas építőipari munkások klubjában október 14-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor dr. Kleininger Ottó pszichológus ad elő az idős ember lelkiéletéről. — Oláh Gábor klubkönyvtár (Tégláskert) ifjúsági

klubja: 12-én, kedden este 6 órakor vidám vetélkedő. Pénteken, 15-én este 6 órakor: „A sportról” (filmvetítés).

A „Korunk valósága” elnevezésű szocialistabrigád-vetélkedő megyei döntőjét október 14-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel rendezzük meg a Bartók Teremben. A döntőbe jutott brigádok (MÁV Járműjavító: Április 4. és Kilián György, MÁV-igazgatóság: Bokányi Dezső, BIO-GAL: Apáthy István, MGM: Automata, Mg. Gépgyár: Koltói Anna) családját, munkatársait, ismerőseit szívesen látjuk.

KÖNYVJELZŐ

Michel Butor:

Irodalom, fül és szem

(Válogatott tanulmányok)

„Meg kell változtatni az életet.” Minden irodalom, amely — akár szerzője akarata ellenére — nem segít bennünket ebben a szándékunkban, hosszabb vagy rövidebb időn belül (és az események nyomása, a sietség olyan nagy, a világ be-tettségé annyira hevénnyé vált, hogy mindinkább hajlamos vagyok azt hinni, igen rövid időn belül) óhatatlanul elítéltetik.” Ezekkel a szavakkal kezdi Butor, a francia „új regény” mozgalom egyik elindítója és apostola egyik tanulmányát. Ebben az esszé kötetében az a fő törekvés vezérli, hogy megtalálja a kellő eszközöket és módszereket — sajnos csupán — az irodalom, közelebbről a regény megváltoztatására.

Michel Butor esszéiben foglalkozik Proust, Joyce, Dosztojevszkij, Balzac műveivel, módszereivel, sőt még távolabbi hatól a múltba, a XVII. századig, Racine-ig, Mme de Lafayette Cleves hercegnő című regényéig. Elkalandozik a zene és a festészet területére is. Felismeri, hogy a festészet nemcsak azért fontos, mert hozzásegíti a prózáiról, hogy megválassza és megszeresse a színeket, hanem azért is, mert a festés sokszor olyasmint is észreveszt, ami elkerüli figyelmünket. Butort min-nütt vezérli tanulmányaiban, amikor a regény formáiról s általában a művészet formáiról elmélkedik: „... a formáról való elmélkedésben a legfontosabb különlegesen jó támaszpontokat talál — írja —, eszközt arra, hogy megnyilatkozára kényszerítse a valóságot és irányítsa saját tevékenységét.”

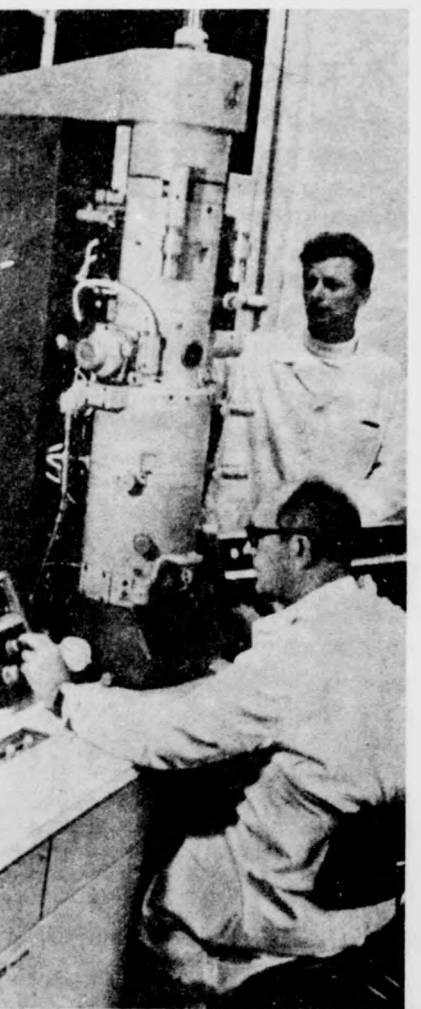
A kötetben levő esszékből le lehet vonni a következőket: Butornak kiváló jellemvonása, hogy nem tanítani, nem méltatni, hanem felfedezni akar, és mivel valóban felfedez új vonásokat az igen széles bekalandozott területen, érdemes ez a könyvet nemcsak elolvasni, hanem elgondolkozni is felfedezései és megállapításai felett.

(Európa, Modern Könyvtár)

Gr.

A LEGNAGYOBB MIKROSKÓP

Új, nagy teljesítményű elektromikroszkóppal gazdagodott a Szegedi Orvostudományi Egyetem Biokémiai Intézete. A korszerű japán berendezéssel milliószoros nagyítás érhető el, és segítségével egyes molekulák szerkezetét is tanulmányozhatják. Hazánk legnagyobb felbontóképességű mikroszkópjával elsősorban az izmok működését vizsgálják a szegedi intézetben. Ké-pünkön: Dr. Guba Ferenc professzor és Zsebik Pál technikus az új berendezés mellett. (MTI-fotó — Tóth Béla felv. — KS)

MIRE JÓ A MŰVÉSZET? (3.)

Ki akar a Holdra menni?

Miért áldozott mindig is pénzt, fáradságot, energiát a művészetekre az emberiség, amióta csak leszállt a fáról és két-lábra állt?

Az első ember a Holdra lépett. Újságíró vagyok, embereket kellett faggatnom; mit szólnak hozzá? Egy külföldi filmrendező azt felelte: „Engem jobban érdekelnek a földi dolgok. Annyi mindenem kellett segíteni itt lenni az embereknek!”

E filmrendezővel sokan egyetértenek. Hiszen hányan akarnak a ma élő emberek közül a Holdra jutni? Ötvenen, ötvenezren, ötmillióan? Rá se férnének sokkal többen. Itt a földön meg már több mint hárommilliárdnyian vagyunk! Erdemes öt- vagy akár ötvenmillió külön ember miatt annyi pénzt elpocsékolni?

Nemcsak a művészeteket tartják tehát sokan felesleges pénzki-dobásnak, hanem a tudományt is, ha nem látni azonnal a felfedezés, a kutatás közvetlen hasznát. Marx György, a kitűnő magyar fizikus idéz rosszállólag egy ilyen eszmefuttatást: „Persze, a tudósok szeretnek játszani, akár a gyerekek. Csakhogy játékaik a mi zsebünk-re meg! Sokba kerülnek az űrhajóik, a teleszkópjai, a gyorsítóberendezések. Tegnapi milliókat vertek el, ma milliárdokat kérnek. Inkább a mi fizetésünket emelnék fel! A földi jólét fontosabb a boldogsághoz, mint azt firtatni, hogy mi történik ezer fényévrnyire innét.”

S hogy ne gondoljuk, hogy az ilyenfajta kérdésközlés csak egyszerű, iskolázatlan, rossz körülmények között élő emberek némi-képp érthető indulatából fakad, idézzünk egy professzort, egy társadalomfilozófust, aki éppen a ki-üvesített művészet védelmében hi-vatkozik így a tudományra: „A mai napig nem képes senki sem meg-felelni arra, miért is akar az ember behatolni a világűrbe.”

A professzor úgy látszik elfe-lelte, hogy már a középiskolában hallott azokról a vakmerő, nem-egyszer az életüket áldozó embe-rekről, akik így vagy úgy megpró-báltak elszakadni a Földtől, s re-pülőn akartak Nagyon sokan ször-nyethaltak, az igaz. De meggyőző-désem, hogy ha a szóban forgó professzor manapság távolabbi utazik, feltétlenül repülőt vesz igénybe!...

Ezzel azonban még nem magya-ráztunk meg mindent. Miért izgult lélegzétvisszafogva az emberiség az Óceán átrepülésénél, az első űrha-

jós útjánál, az első holdbéli lépé-seknél? Olyan milliók is, akiknek vajmi kevés esélyük volt, illetve van az óceánrepülésre, az űrhajó-zásra, s kiváltképpen a holduta-zásra? Nyilván azért, mert saját emberi lehetőségeink tágulását, a természet leigázásának győzelmét érezzük át ezekben a pillanatokban. Mert emberi természetünk fontos része — ha nem az alapja —, hogy érezni és tudni akarjuk, milyen a világ, rajtunk kívül, milyen a világ az emberiség számára? A természettudomány azt vizsgálja: az embertől függetlenül, milyen szabályok mozgatják a világot? A művészet azt kutatja, milyen szabályok mozgatják az embert, és milyének kapcsolatai a világhoz.

A művészet és a tudomány ugyanannak a véget nem érő megismerési folyamatnak két esz-köze. A világ emberi birtokbavéte-lének kétféle, de egyirányú módja. Néha jelentéktelenné is válnak a különbségek, vagy legalábbis el-mosódnak. A klasszikus görög köl-tő versben írta meg mezőgazdasági szaktanácsait. Az optikai törvé-nyek felfedezése a múlt század vé-gé felé, forradalmasította a festé-szetet, létrehozta az impresszi-onizmust, mint irányzatot. Az örök-lődésben oly fontos szerepet játszó fehérjemolekulák úgynevezett ket-tős spiráljának felfedezéséről szóló könyv nemrég nagyobb sikerrel fogyott a világ laikus millióinak jóvoltából, mint ugyanebben az időben a világon megjelent több tízezer mű.

Mert a súlypont időnként elto-lódhat. Voltak, s lehetnek korok, amikor a világ megismerésében a tudományok játsszák a döntőbb szerepet, más korokban — mert a kutatást előlétetek akadályozzák, vagy a tudományos felismerések-hez a feltételek még nem adóttak — a művészet tudott többet mondani a világról, az emberekről, az em-beri kapcsolatokról.

Manapság alighanem a tudomá-nyos megismerés szerepe a nagy-gobb, de mint ahogy soha koráb-ban, úgy most sincs szó arról, mintha a művészi megismerés el-vezítette volna jelentőségét. El-lenkezőleg. A tudomány új meg-új felismerései előkészítik a talajt, felhalmozzák az új megismerési-velőket a művészetek számára. Majd-nem bizonyos, hogy az új évez-red a művészetek nagy reneszan-szának, újjászületésének nyitánya is lesz.

Bernáth László

Őszi pillanatképek

Zolival, Lajossal meg a töb-biekkel akkor szálltunk fel a buszra, amikor a nap első su-garai ébresztgetni kezdték a templomtoronyban megbúvó madarakat. Mozdulatlan volt még a város, a fák levelei sem remegtek idegesen az ágakon. Mire elindult a busz mégis minden helyet elfoglaltak az emberek, akik összetörten, fá-radtan, álmosan szorongtak az üléseken. Térdeikre nagy szatyrokat fektettek, a cso-magtartók szintén tele voltak elemozsiás táskákkal, az ülé-sek között üres demizsonok só-hajtoztak.

Lassan haladt az autóbusz a lejtős úton. A társalgás is meg-akadt. Mint a kóborló a kóborló csibéket úgy szedegettük össze a különböző falvakból az em-bereket, akik szintén velünk tartottak. Múlt az idő. A felke-lő nap mintha óborral öntötte volna le a környező hegyeket, úgy ragyogtak a reggeli fény-ben. Dunántúl. Az elhagyott, romos somlói vár árván nézett le ránk sötét szemével. Az el-múlt időket emlegettük, di-csértük a várúr esztét, hogy ide építtette a várat: jó bor illato-zik itt minden pincében.

Amint felszáradt a harmat, megteltek a szőlősorok re-ménykedő emberekkel. Nekünk is titkait szottogta a pince, tom-pa hangon sürgették az üres hordók.

A gazda a musttal teli első poharat a nap felé fordította, az arcán végigfolyt az érett-sárga hegy leve. Sohasem lát-tam még a sárgának ennyi ár-nyalatát!

Minden évben elgondolko-dom azon, hogy vajon mi adja a debreceni őszi varázsát. Le-hetetlen megenni ezt a lát-ványt, aki elmegy mellette ész-revétlenül, az megfosztja ma-gát a csodálat érzésétől. Mi-előtt a festmények tanulmá-nyozásához kezdenék a mű-zeumban, ide kellene kijönni, a Nagyerdőbe. Itt tökéletes az összhang a sárga, a barna, a vörös, a zöld szízféle árnya-lata között. Nincs is igazán egyfajta szim az erdőben! A színek olyan csodálatos keve-rékét lehet látni, amelyet az ember sohasem fog kikeverni a palettán.

Ebben a gazdag őszben lá-tom már két hete mindennap a botorkáló nénikéket reggel-től késő délutánig a friss avar-ban fától fáig tipegni. A ke-zükben zsák, sűrűn lehajolnak és gyűjtik a zsákba a makkot. Otthon lassú mozgású disznók várják ezt az „inyencséget”.

Néha feltűnik egy-egy fotós is. Keveset pihen a fényképe-zőgép, kattan a zár, sötétkam-rába gyűjti az ősz ezernyi szí-neit.

Esténként már hűvösebb az idő. Egyre kevesebb párt lehet látni a padokon, és a sötét rá-ülepszik a fák csupaszdók ko-ronáira. Csend van az erdőben. Illatos őszi csönd. Csak néha, amikor egy-egy levél elválk az ágtól és leér a földre, akkor zissen meg az avar.

Egy eltévedt varjú felsilkolt az erdő fölött. A sétányon ud-vart varázsol maga köré a neonlámpa s a kanyarban most is, szabályos időközönként, csi-torognak a villamos kerekei.

(n. i.)

SAKK

A sakk OB-ban vasárnap került sor a 10. forduló mérkőzéseire. Mindhárom debreceni csapat idegenben szerepelt. A DEAC súlyos vereséget szenvedett, míg a Közútépítők és a D. Spartacus minimális arányban maradt alul.

A D. Spartacus javított helyzetén, a Szeged súlyos vereséget szenvedett a fővárosban a Bp. Honvéd együttesétől, s így a vasárnap szerzett pontokkal a debreceniek megelőzték a szegedieket, s hosszú idő után sikerült a debreceni csapatnak a kiesést jelentő utolsó előtti helyről.

BEAC—D. Spartacus 7:6 (1). A Budapesti lejárás után bajnoki mérkőzésen jól küzdött a debreceni csapat. **Halász** gyors győzelemmel megszerezte a vezetést, majd **Sőregy** használta ki ellenfele időzavarát s aratott győzelmet. A negyedik órában sorra fejeződtek be a játszmák. **Bódis** veresége után az első táblán **Filep** mester a kölcsönös időzavarban kiharosította ellenfele, **Flórián** nemzetközi mester pontatlanságát, vezért nyert és megszerezte a győzelmet. **Kovács Lajos** döntő előnybe került, időzavarban elkövetett súlyos hibája után azonban feladásra kényszerült.

Esélyes állásból veszített **Török** mester is, míg **Bánfalvi** sötéttel értékes fél pontot szerzett Rajna mester ellen. **Aranyász** biztos győztesnek látszott, de súlyos hibát vétett, s veszített. **Viszkay dr.** és **Bocskor dr.** nehézségek után ért el döntetlent. **Tóth** veresége után fejeződött be a két ifjúsági játszmája. **Forgács** jó pozíciójával győzött, **Huri** pedig döntetlent ért el. **Nagy dr.** játszmája minőségével maradt független, az állás azonban döntetlen színeződött, így várhatóan 7,5:6,5 arányú BEAC-győzelemmel ér majd véget a találkozót.

Az OB II-ért:
XIII. ker. **Petőfi**—DEAC 11:3. A DEAC-ból **Lakatos dr.** győzött, **Bartha**, **Dedinszky dr.**, **Pályi**, **Pál** döntetlent ért el, míg **Dr. Kovács**, **dr. Kántor**, **Tóth**, **Ferenczy**, **Szilassy**, **Sipos**, **Végh**, **Rábai** és **Lichrechkert** vereséget szenvedett.

Szentesi Spartacus—D. Közútépítők 7,5:6,5. A debreceniek közül **Molnár**, **Csukás**, **Szöke**, **Nagy S.** és **Jánoska** győzött, **Kalmár L.**, **Nagy E.**, **Petrikovits** döntetlent ért el, míg **Szilágyi S.**, **Csomós**, **Sztáray**, **Ács L.**, **Sipos Cs.** és **Nagy I.** vereséget szenvedett.

CSÜTÖRTÖKÖN EGERBEN:

Hajdú-Bihar-Borsod

A megyei ifjúsági válogatottak országos labdarúgó-tornáját a negyedik csoportban október 14-én, csütörtökön kezdik. Ezen a napon a csoportban levő négy együttes Egerben mérkőzik. Előbb, 12.30-kor a Hajdú-Bihar-Borsod találkozót játsszák le, majd 14.15 órai kezdettel kerül sor a Heves-Szabolcs-Szatmár mérkőzésre.

Hajdú-Bihar ifjúsági válogatottja csütörtökön reggel 8 óra-

kor indul a labdarúgó szakszövetség Simonffy utcai helyiségében. A mérkőzést, amely mellett a megyei ifjúsági bizottság vezetője közölte az utazó keret névsorát. Ezerint a mai, Borsod elleni találkozón a következők kerülnek ki a kezdőtizenegyre: **Erdei**, **Rácz**, **Kiss**, **Tóke**, **Szántó**, **Szabó Z.**, **Molnár**, **Szabó L.**, **Garabuczi**, **Petróczi** II., **Kontor**, **Farkas I.**, **Laczkó**, **Farkas E.**, **Mándi** és **Primó**.

Ma: DEAC-EVTK

A férfi röplabda NB I-ben a mai napon is rendeznek fordulót. A DEAC együttese ebben a fordulóban ismét Debrecenben mérkőzik, mégpedig a Felsőfo-

kú Építőgépezeti Technikum tornatermében. A mérkőzést, amelyet **Markovics** bíráskodása mellett **Bonyvitán**nak le, fél 3-kor kezdik.

Közügyűlések

A megyében ma és holnap, csütörtökön is lesznek sportköri vezetőség- és küldöttválasztó közgyűlések. A mai napon a D. Téglagyár, a Komádi Spartacus és a Hajdúböszörményi

ITSK-nál, csütörtökön pedig a Hajdúnánási Vegyipari SE, a Püspökladányi Vegyipari SE, a Berettyóújfalui Ruhagyár, a D. Vörös Meteor MEK és a Gépipari Technikum sportkörénél tartanak közgyűlést.

A HÉT 11-E

A megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság kilencedik fordulóját játszották le az elmúlt hét végén. A szakemberek beérkezett jelentései szerint mintha alábbhagyott volna a csapatok eddigi lendülete, amit talán az is bizonyít, hogy a támadók kevés kapust tettek próbára, két 1-es mezt viselő játékos dicsértek, ugyancsak két 7-est, három-három 4-es, 8-as és 11-es mezű labdarúgó nyújtott az átlagosnál jobb teljesítményt. A prímet a seprergetők vitték, heten kerültek a kitüntetések listájára.

A hét 11-e: **Orgonás I.** (Hajdúdorog) — **Vajda** (DASE), **Tim** (Damjanich SE), **Biri** (Kaba), **Császár** (Polgár), **Blága** (Berettyóújfalui), **Jósi** (Hajdúnánási), **Nagy** (D. Építők), **Konyári** (DASE), **Ori** (D. Kinizsi), **Kovács A.** (Berettyóújfalui).

Dicséretesen játszottak még ebben a fordulóban: **Dézsán** (D. Kinizsi), **Éliás** (Létavértes), **Zahorecz** (Komádi), **Palatitz** (DASE), **Nyirkos** (D. Építők), **Bordás** (D. Kinizsi), **Németh** (H. Földgázbányász), **Tompa** (D. Építők), **Lénárt** (Derecske), **Hodák** (Kaba), **Ungay** (D. Építők), **Varga I.** (Sárrétudvari), **Székellyhidi** (Damjanich SE), **Papp** (Berettyóújfalui), **Sándor** (Polgár), **Debreceni** (Hajdúdorog), **Fehér** (Létavértes), **Simkó** (D. Kinizsi) és **Rinyu** (Damjanich SE).

AZ ÉLCSOPORT:

Biharnagybajom, Nagyrábé, Hortobágy

A megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokságban is lebonyolították a kilencedik fordulót. E forduló szépséghibája volt, hogy Csökmő otthonában (!) nem állt ki a D. Téglagyár ellen, így a debreceni csapat feleslegesen költött utazásra, a futball-irák is feleslegesen utaztak Csökmőre.

A lejátszott mérkőzések során Biharnagybajom és Nagyrábé győzött és pontszámban behozta a Hortobágyi MEDOSZ-t, amely elődtétlenül játszott a Hajdúböszörményi Gépjavító Vasassal. Jelenleg Biharnagybajom, Nagyrábé, Hortobágy az élcsoportban a sorrend, de a kilencedik helyezettet is csupán két pont választja el az elsőtől, tehát igen szoros a mezőny.

Eredmények.

Biharnagybajomi Dózsa—Földesi Rakóczi 3-0 (0-0). Biharnagybajom, 200 néző, vezette **Zsakay**. — Ifjúsági: Biharnagybajom—Földesi 4-3 (0-2).

Nagyrábéi Petőfi—Bödönháti MEDOSZ 3-0 (2-0). Nagyrábé, 200 néző, vezette **Nagy János**. A gólokat **Vajda**, **Dajka** és **Sápi** szereztek. — Ifjúsági: Nagyrábé—Bödönháti 3-3 (3-1).

Sáránd—Hajdúszövát 1-0 (1-0). Hajdúszövát, 100 néző, vezette **Mars**. Az első félidőben a vendégcsapat szünet után a hazaiak játszottak jobban. A győztes gólt **Bernáth** szerezte. **Jók**: **Biró B.**, **Molnár**, illetve **Szűcs**, **Kun** és **Bodnár**. — Ifjúsági: Sáránd—Hajdúszövát 2-1 (1-0).

Hosszúhát MEDOSZ—Hajdúhadházi Bocskai 1-1 (1-0). Hajdúhadházi, 100 néző, vezette **Koroknai**. Igen gyenge volt a játék irama.

Szünet után több durva belemenés tarkította a mérkőzést. Az eredmény igazságtalan. Gólszerzők: **Dani**, illetve **Kiss M. Jók**: **Nilosákovics**, **Szilágyi**, **Dani**, illetve **Hernyák**, **Gallambos** és **Szabó J.** **Kovács Sándor** játékvezető-sértésért kiállították. — Ifjúsági: Hosszúhát—Hajdúhadházi 2-2 (2-1).

Hortobágyi MEDOSZ—Hajdúböszörményi Gépjavító Vasas 3-3 (1-1). Hortobágy, 100 néző, vezette **Tóth B.** Középső íram és színvonal jellemzte a játékot. A hortobágyiak kétszer is vezettek, mégis nekik kellett harcolni az egyik pontért, ugyanis a 88. percben 2-3-ról ekkor egyenlítették. Góllövők: **Kóti** 2, **Vágnér**, illetve **Nagy J.** 2 és **Kovács Jók**: **Kóti**, **Vágnér**, **Baranyi**, illetve **Fehér**, **Nagy L.**, **Szarka** és **Nagy J.** — Ifjúsági: Hortobágy—Hajdúböszörményi Gépjavító 4-1 (2-0).

Csökmő—D. Téglagyár elmaradt. Csökmő D. Téglagyár mérkőzését nem állt ki. A hazai felnőtt és ifjúsági csapat igen gyenge volt a játék irama.

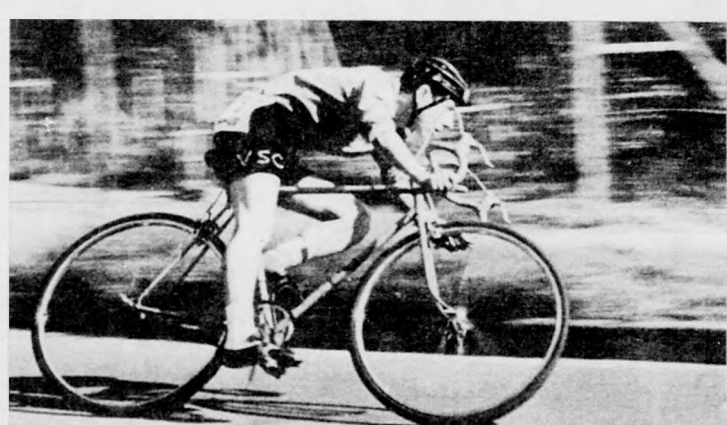
Nádudvari TSE—Hosszúhát 2-1 (1-0). Nádudvar, 200 néző, vezette **Kiss F.** Élénk, kemény játék. A jobban játszó vendégcsapat öngóllal veszített. A döntetlen igazságosabb lett volna. Góllövők: **Kerti** és **Zara** (öngól), illetve **Nagy Gy. Jók**: **Boros**, **Czibere**, **Csetnek**, illetve **Rácz M.** (a mezőny legjobbjai), **Ilyés**, és **Nagy Gy.** — Ifjúsági: Nádudvar—Hosszúhát 2-1 (1-1).

Báránd—Egyek 5-2 (4-1). Báránd, 400 néző, vezette **Topcsiev**. Az első félidőben főnyben játszottak a hazaiak, szünet után kiegyenlítetté vált a küzdelem. Sportszerű volt a játék. Góllövők: **Csikl** 2, **Ulveczki**, **Katona**, **Vigh** (11-esből), illetve **Tóth** és **Bóta**. — Ifjúsági: Egyek—Báránd 2-1 (2-1).

A megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság állása

1. B.-nagybajom	9	5	2	23	13	12	
2. Nagyrábé	9	5	2	15	11	12	
3. Hortobágy	9	5	2	24	11	12	
4. Sáránd	9	4	3	16	12	11	
5. Báránd	9	5	1	13	14	11	
6. Hosszúhát	9	4	3	17	10	10	
7. Hb. Gépjavító	9	4	3	24	19	10	
8. Bödönháti	9	4	2	16	12	10	
9. Hosszúhát	9	4	2	13	12	10	
10. D. Téglagyár	9	4	1	17	17	9	
11. Nádudvar	9	4	1	18	20	9	
12. Hajdúhadházi	9	3	2	14	15	8	
13. Egyek	9	4	0	12	18	8	
14. Földesi	9	2	1	6	11	23	5
15. Hajdúszövát	9	1	2	6	7	19	4
16. Csökmő	9	1	1	7	13	3	

Megjegyzés: a vasárnap elmaradt Csökmő D. Téglagyár mérkőzését nem állt ki. A hazai felnőtt és ifjúsági csapat igen gyenge volt a játék irama.

Az első versenynapon Tarnai Ottó (DVSC) győzött a serdülők kategóriájában (Sárkány László felvétele)

Kerékpárban a DVSC nyerte a Hajdú-kupát

Kétnapos verseny keretében bonyolították le a kerékpározásban a Hajdú-kupa küzdelmeit. Debrecenben, az első versenynapon a Nagyerdőn, a másodikokon pedig az Új Elet parkban került sor a háztömbkörúti versenyre. A két nap eredményeinek összehasonlítás alapján a DVSC nyerte a Hajdú-kupát.

Az első versenynapon. **Felnőttök** (6 induló): **1. Kecskeméti** (Szeged VSE), **2. Kaszab** (DVSC), **3. Gacsári** (DVSC), **4. Molnár** (Hajdúböszörményi). **Juniorok** (2): **1. Tarnai S.** (DVSC), **2. Endre** (SZVSE). **Ifjúságiak** (3): **1. Gorzsás** (Hajdúböszörményi), **2. Kocsis** (Hajdúböszörményi), **3. Repkó** (DVSC). **Serdülők** (8): **1. Tarnai O.** (DVSC), **2. Sörös** (Hajdúböszörményi), **3. Boros** (DVSC).

Uttrók (1): **1. Botos** (DVSC). **A második versenynapon.** **Felnőttök** (6): **1. Tarnai S.** (DVSC), **2. Kecskeméti** (SZVSE), **3. Molnár** (Hajdúböszörményi), **4. Kaszab** (DVSC). **Juniorok** (3): **1. Endre** (SZVSE), **2. Gacsári** (DVSC), **3. Tardi** (Hajdúböszörményi). **Ifjúságiak** (3): **1. Gorzsás** (Hajdúböszörményi), **2. Repkó** (DVSC), **3. Kocsis** (Hajdúböszörményi).

Serdülők (10): **1. Sallai** (DVSC), **2. Tarnai O.** (DVSC), **3. Bálint** (SZVSE), **4. Sörös** (Hajdúböszörményi), **5. Andorkó** (Hajdúböszörményi), **6. Boros** (DVSC). **Uttrók** (1): **1. Botos** (DVSC). **A Hajdú-kupa pontversenyében:** **1. DVSC** 61 pont, **2. Hajdúböszörményi Bocskai** 33 pont, **3. Szegedi VSE** 31 pont.

Három szám után Onyiscsenko és a Szovjetunió vezet

tagja — **Lukjanyenko** — a harmadik csoportban 191 kört lőtt s ez azt jelentette, hogy a csapatversenyben a Szovjetunió együttese a negyedik szám, az úszás előtt 23 ponttal vezet Magyarország előtt.

Pisztolylövés: **1. Ivanov** (szovjet) 195 kör, 1022, **2. Hurme** (finn) 195, 1022, **3. Balczó** (magyar) 195, 1022, **4. Deligia** (olasz) 194, 1000, **5. Onyiscsenko** (szovjet) 193, 978, **6. Thade** (NSZK) 193 kör, 978 pont.

Pisztolylövés csapatban: **1. Szovjetunió** 2934, **2. NSZK** 2802, **3. Magyarország** 2780, **4. Egyesült Államok** 2670, **5. Svédország** 2658, **6. Olaszország** 2648 pont.

Az egyéni bajnokság állása a harmadik szám után: **1. Onyiscsenko** (szovjet) 2940, **2. Villátt** helyezésén az összetettben. **A szovjet csapat** harmadik

(NSZK) 2875, **5. Hurme** (finn) 2865, **6. Liljenwall** (svéd) 2793, **7. Kelemen** (magyar) 2778, **11. Balczó** (magyar) 2737 pont. **A csapatbajnokság állása:** **1. Szovjetunió** 8357, **2. Magyarország** 8334, **3. Svédország** 8126, **4. NSZK** 7823, **5. Japán** 7277, **6. Egyesült Államok** 7064 pont.

Diósgyőr—Salgótarján 1-1 (0-0). Igazságos pontosztokozás.

Felveszünk

képesítéssel rendelkező építésvetők, technikusokat, művezetőket, egy fő perект gyors- és gépirát, munkahelyi kérdésekben jártas általános adminisztrátort, vizsgázott teljesítményzsmólt.

Jelentkezés: **KÜZMC-ÉS MÉLYÉPÍTŐ VÁLLALAT** Debrecen, Vágóhid u. 12 C.

MOZI

BALESET A TENERPARTON. Szines francia film. APOLLO du. 1/4, 2/6, 8.
VEGRE, HÉTFŐ. Magyar film. APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2; VIG du. 3/4, 5, 1/3; METEOR 3, 1/6, 1/8; KLINIKA 1/5. A fősikolai és az egyetemi berletek beválthatók.
AZ ÉG KULCSA. Szines, szinkronizált szovjet film. VIG de. 1/10, 1/12, 1/2.
A JENKI Készült: 1979-ben. Főszerepben: Anita Ekström és Gunnar Osslander. FILMMŰZÉUM 1/6, 8.
A Filmműzeum novemberől minden héten hétfőn zártkörű bérletes előadást tart 1/8 és 8 órakor. A bemutatásra kerülő filmek csak bérlettel látogathatók. Részletes tájékoztatást a Filmműzeum pénztára ad. A nagy érdeklődésre való tekintettel bérletek a Filmműzeumban hétfő, kedd, szerdai napokon válthatók.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor **Rómeo és Júlia**, Fancsy bérlét 1. 2. Csütörtökön 7-kor **Rómeo és Júlia**, Maróthi bérlét 1. 2. Pénteken 7-kor **Futó kaland**, Megerlyi bérlét 1. 2.
ELŐADÁSOK A HUNGARIA KAMARASZÍNHÁZBAN:
Csütörtökön 7-kor **Nagymama**, Újházi bérlét 2. Pénteken 7-kor **Nagymama**, Kántorné bérlét 1. Szombaton 8-kor **Nagymama**, Kántorné bérlét 2.

TV

BUDAPEST
8.05—8.35 **Iskolatévé**. 9.30 **Műsorismertetés**. 9.31 **Delta**. **Tudományos híradó** (ism.). 9.55 **Rózsa Sándor**. **Tévéfilm** 8. rész (ism.). 10.55—11.20 **Moldvai földön** (ism.). 13.10—13.40 **Iskolatévé**. 14.23 **Műsorismertetés**. 14.25 **Rába ETO—Vasas** bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 16.20 **„Salama aleikum!”** Kamerával és mikrofonnal a Közép-Keleten. 1. Irán, 17.05 **Régi kérdések**, új válaszok. Az ember megjelenése a Földön. 17.55 **Hírek**. 18.05 **Három srác a hadseregben**. 5. **Tűzerek**. 18.40 **Reklámműsor**. 18.45 **Magilla gorilla**. Magyarul beszélő amerikai rajzfilmsorozat. 3. rész. 19.10 **Esti mese**. 19.25 **Szünet**. 19.30 **Tv-híradó**. 20.00 **Fórum**. 21.30 **Szanzonról szanzonra**. **Vécey Ernő** dalai. 21.50 **Látogatás** Czobél Béla műtermében. 22.20 **Tv-híradó**, második kiadás.

BUKAREST
17.00 **Iskolások enciklopédiája**. 17.25 **Román iróalmi és nyelvi műsor**. 17.40 **Népi zene**. 18.20 **A legkisebbeknek**. 19.45 **Román könnyűzene**. 19.55 **„A gepárd.”** Filmarchívum.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00—19.00 **Hírek**, tudósítások — **Brahms-táncok** — **A fiatalok helyzete egy szatmári üzemben** — **Régi slágerek**.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejtetlen drága jó férjem, édesapám, nagybátyám, sógorunk és rokonunk,

BOLVARI JÓZSEF nyugdíjas MAV műszaki főellenőr

65 éves korában, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Hamvasztás előtti gyászszertartása f. hó 15-én, pénteken de. 10 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából.

A gyászoló család

Lakás: Mátyas király u. 23.

Miért állították ki Sántát?

Akik kint voltak a DVSC—Szolnoki MTE NB I. B-s labdarúgó-bajnoki mérkőzésén, azok láthatták, hogy a 74. percben **Szabó III.** partidőbásra készült, azonban az egyik szolnoki védő akadályozta őt a bedobás elvégzésében. Azután mégiscsak bedobta **Szabó III.** a labdát, majd játékvezetői sipősz állította meg a játékot, és a bedobás jogát — úgy látszik szabálytalannak vélte a játékvezető a **Szabó III.** által végrehajtott partidőbást (én szabálynak láttam) — átadta az ellenfélnek. Eközben a szurkolók csak azt látták, hogy a bíró **Sántának** a játékosbejárót mutatja — kiállították a DVSC játékosát.

A mérkőzés lefújása után alkalmam volt beszélgetni **Nagy Béla** játékvezetővel, aki az esetről a következőket mondotta. **A partidőbás esetében, ítéletét Sánta a következő megjegyzéssel illette:** „Na, ne nevetesse már ki magát, öregem!” **Ezért a tiszteletlen magatartásért** küldte le a pályáról a játékvezető a debreceni csapatát. **Ugy gondolom, egyáltalán nincs előnyére a DVSC-nek az, hogy ki-kiállítgatják a játékosait, mert például vasárnap Sívágóval — bizonyára — nyerhetett volna a DVSC. Talán Sántával is.**

Jó lenne az ilyen sportszerűtlenségeket, ezzel együtt a kiállításokat elkerülni.

(fülep)

A 18. öttusa-világ bajnokság harmadik versenynapján a pisztolylövést bonyolították le. A magyar versenyzők ebben a számban a vártnál gyengébben szerepeltek. Az egyéni összetettben a második szám után vezető **Villányi Zsigmond** csak 188 kört lőtt, **Kelemen Péter**, a tavalyi világbajnok az utolsó csoportban 189 körös eredményt ért el és csak **Balczó András** volt az, aki igen jól helytállt. Az első csoportban elért 195 körös teljesítményével ebben a számban a harmadik helyre került, s lényegesen javított helyezésén az összetettben. **A szovjet csapat** harmadik

